

Ifølge Lukas

Nu, hvor så mange har påtaget sig opgaven med at nedskrive en beretning om de begivenheder, der er foregået iblandt os – de begivenheder, som øjenvidnerne, og de, der var blevet tjenere for fortællingen, fra begyndelsen overleverede til os – så har også jeg anset det for passende – efter nøje og metodisk at have gennemgået det hele fra først af – at skrive en til dig, højrærværdige Theofilus, for at du må indse troværdigheden i de fortællinger, du allerede er blevet undervist i.

Løftet til Zakarias

2. Dengang Herodes var konge i Judæa, var der en præst, der hed Zakarias fra Abias afdeling. Han havde en kone af Arons døtre, hvis navn var Elisabet. Begge var de retsindige for Gud og efterlevede fuldt og helt alle Guds bud og befalinger. De havde ingen børn, da Elisabet var ufrugtbar, og begge var højt oppe i årene.

Nu skete det så, engang han forrettede gudstjenesten ifølge sin tur i afdelingen, at det faldt i hans lod, som det var skik blandt præsterne at gå ind i Guds tempel og afbrænde røgelsesofferet. Udenfor stod hele folkemængden og bad, mens røgelsesofferet foregik. Da viste en Guds engel sig for ham lige til højre for røgelsesalteret. Zakarias blev bestyrtet ved synet, og han blev grebet af frygt. Men englen sagde til ham:

”Frygt ikke, Zakarias! Din bøn er blevet hørt. Din kone Elisabet skal føde dig en søn, som du skal kalde Johannes. Han skal være din glæde og fryd, og mange vil juble over hans fødsel, for han skal blive stor i Guds øjne. Vin og spiritus må han absolut ikke drikke – nej, han skal fyldes med hellig ånd lige fra sin

mors liv. Han skal omvende mange af Israels sønner til Herren, deres Gud – ja, han skal gå frem foran ham i Elias’ ånd og kraft for at vende fædres hjerter mod deres børn – ulydige mod retfærdiges visdom – og skabe et velforberejdet folk for Gud.”

Zakarias spurgte englen:

”Hvordan kan jeg vide, at det er sandt? Jeg er jo en gammel mand, og min kone er højt oppe i årene.”

Englen svarede ham:

”Jeg er Gabriel! Det er mig, der står for Guds ansigt, og jeg blev udsendt for at tale med dig og bringe dig disse glædelige nyheder. Hør nu her, du skal blive stum og ikke være i stand til at tale, indtil den dag, dette sker, fordi du ikke troede på min fortælling, som vil blive opfyldt til sin tid!”

Imidlertid ventede folket på Zakarias, og de undrede sig over, at han var forsinket inde i templet. Da han endelig kom ud, kunne han ikke tale til dem, så de forstod, at han havde haft et syn inde i templet. Han gjorde tegn til dem, men han forblev stum.

Da hans tjenestetid var omme, tog han hjem. Kort efter blev hans kone Elisabet med barn, og hun skjulte sig i fem måneder, idet hun tænkte: Således har Gud gjort imod mig, dengang han så til mig for at borttage min skam blandt mennesker.

Løftet til Maria

3. Da Elisabeth var i sjetten måned, blev englen Gabriel udsendt af Gud til en by i Galilæa, der hed Nazareth, til en jomfru, der var forlovet med en mand, hvis navn var Josef, af Davids hus. Jomfruens navn var Mariam. Han gik ind til hende og sagde:

”Hil dig, du som er benådet! Gud er med dig! Du er den velsignede blandt kvinder!”

Hun blev bestyrtet over de ord og spekulerede på, hvad denne hilsen mon skulle betyde.

"Frygt ikke, Mariam!" fortsatte englen, "for du har fundet nåde for Gud. Hør her, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den højstes søn, og Jahve vor Gud skal skænke ham hans forfar Davids trone.

Han skal herske over Jakobs hus i al evighed - der skal ikke være ende på hans rige."

"Men hvordan skulle det gå til?" spurgte Mariam, "jeg har jo ikke været sammen med nogen mand."

"Hellig ånd skal komme over dig," svarede englen, "den højstes kraft skal overskygge dig. Derfor skal din nyfødte også kaldes hellig, Guds søn. Og tænk, din slægtning Elisabet er også blevet gravid med en søn i sin høje alder. Nu er hun, som kaldtes ufrugtbar, i sjette måned, fordi ingen fortælling fra Gud er uden virkning."

"Jeg er Guds slavinde," sagde Mariam, "må det gå mig, som du siger."

Så forlod englen hende.

Marias lovsang

4. Samme dag brød Mariam op og tog i al hast til bjergegnene - til en by i Judæa. Her gik hun ind i Zakarias' hus og hilste på Elisabet. Da Elisabet hørte Mariams hilsen, hoppede barnet i hendes mave og Elisabet blev fyldt med hellig ånd, så hun råbte med høj stemme:

"Velsignet være du blandt kvinder - velsignet være din livsfrugt! Hvoraf kommer det sig, at min herres mor måtte komme til mig? Forstår du, da lyden af din hilsen nåede mine ører, hoppede barnet i min mave af lutter glæde. Velsignet være hun, som havde tillid til, at det, som blev fortalt hende af Gud også vil gå i opfyldelse."

5. Da sagde Mariam:

"Min sjæl højlover Herren,
min ånd jubler over Gud, min befrier.
For han så til sin slavindes ydmygelse.
Ja, tænk, fra nu af vil alle slægter kalde mig velsignet,
fordi den mægtige har gjort store ting imod mig.

Helligt er hans navn -
hans barmhjertighed varer fra slægt til slægt
mod dem, der viser ham ærefrygt.
Han har vist styrke med sin arm -
inderligt hovmodige har han splittet.
Regenter har han stødt fra troner -
mens han har ophøjet undertrykte.
Sultne har han fyldt med gode gaver,
og sendt rige tomhændet bort.
Han har taget sig af sit barn, Israel
med tanke på barmhjertighed,
som dengang han talte til vore forfædre -
til Abraham og hans afkom til evig tid."

Mariam blev hos Elisabet i omkring tre måneder, hvorefter hun vendte tilbage til sit hjem.

Johannes' fødsel

6. Nu kom så tiden for Elisabeth, hvor hun skulle føde, og hun fødte en søn. Da hendes naboer og slægtninge hørte om, hvordan Gud udviste sin store nåde mod hende, glædede de sig med hende.

På ottendedagen kom de så for at omskære barnet og de opkaldte ham efter hans far Zakarias. Men hans mor sagde dem imod:

"Nej, han skal hedde Johannes."

"Der er slet ingen blandt dine slægtninge, der bærer det navn," sagde de til hende, og så gjorde de tegn til hans far om, hvad han ville kalde ham. Han bad om en tavle og skrev: Hans navn er Johannes. Det forundrede dem alle.

I det samme åbnedes hans mund og tunge, så han kunne tale, og han velsignede Gud. Alle, der boede omkring dem, blev ramt af ærefrygt, og i hele Judæas bjergegn gik snakken om alle disse fortællinger. Alle, der hørte dem blev ramt i hjertet og sagde: Hvad mon dette barn dog skal blive til? Guds hånd var jo virkelig med ham.

Zakarias' lovsang

7. Barnets far Zakarias blev fyldt med hellig ånd og prædikede således:

"Velsignet være Herren, Israels Gud, fordi han har besøgt sit folk og forløst det. Han oprejste et befrielseshorn¹ for os i sin tjener Davids hus - ganske som han i tidernes morgen har talt gennem de hellige profeters mund: Ja, befrielse fra vore fjender - fra *deres* hænder, som afskyr os. Alt sammen for at udøve barmhjertighed mod vore fædre og huske på sin hellige pagt - den ed, han svor til vor far Abraham. Befriet fra vore fjenders hånd ville han give os lejlighed at tjene ham uden frygt - med ærefrygt og retfærdighed for hans ansigt alle vore livs dage.

Og du, barnlille, skal kaldes den højstes profet.

Du skal gå foran Herren og berede hans vej:

At gøre hans folk bekendt med befrielsen gennem deres synders forladelse.

I kraft af vor Guds inderlige barmhjertighed, der vil besøge os som en solopgang fra det høje

for at skinne på dem, der sidder i mørke og i dødens skygge -

ja, for at styre vore skridt ind på fredens vej."

Barnet voksede op og blev styrket i ånden. Han opholdt sig i ørkenen, indtil den dag, hvor han stod frem for Israel.

Jesu fødsel

8. Det var på den tid, da der udgik et dekret fra Cæsar Augustus om at registrere hele verden. Denne registrering var den første, der fandt sted, mens Kyrenius regerede i Syrien, og alle rejste til deres hjemby for at blive registreret.

Også Josef tog afsted fra Galilæa, fra byen Nazareth, til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, eftersom han var af Davids hus og slægt, for at lade sig registrere sammen med Mariam, hans forlovede, der var højgravid.

9. Mens de var dér, oprandt dagen, hvor hun skulle føde, og hun fødte sin søn, den første-fødte, svøbte ham ind og lagde ham i en krybbe, eftersom der ikke var plads til dem i kroen.

I det samme område lå der nogle hyrder ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Pludselig stod Guds engel hos dem, og Guds stråleglans strålede omkring dem, så de blev fyldt med rædsel. Men englen sagde til dem:

"Frygt ikke. Hør her, det er en stor glæde, jeg forkynder for jer - en glæde, som skal overgå hele folket: I dag er jeres befrier blevet født i Davids by. Han er Messias, Herren selv.

Dette er jeres tegn: I skal finde et lille barn, som er svøbt ind og ligger i en krybbe."

Pludselig var der sammen med englen en kæmpemæssig himmelsk hærske, der lovpriste Gud:

¹ Symbol på kraft.

”Ære være Gud i det højeste!

Fred på jorden blandt mennesker -
til hans velbehag!

10. Mens englene forlod dem og tog tilbage til himlen, snakkede hyrderne sammen. En sagde:

”Lad os da tage til Betlehem og se, hvorledes det, som Gud har fortalt os, er blevet til virkelighed.”

Så skyndt de sig derhen og fandt både Mariam og Josef og det lille barn, der lå i krybben. Da de havde set det, fortalte de vidt og bredt om den historie, der var blevet fortalt dem om dette lille barn, så alle, der hørte det, blev forundrede over det, hyrderne fortalte dem. Men Mariam gemte alle disse ord i sit hjerte og funderede over dem. Så vendte hyrderne tilbage, mens de herliggjorde og lovpri-ste Gud for alt, hvad de havde hørt og set – ganske som det var blevet fortalt dem.

Omskærelse og navngivning

11. Da der var gået otte dage, så han skulle omskæres, fik han navnet Jesus, sådan som han var blevet kaldt af englen allerede før, han blev undfanget.

Fremstilling og offer

12. Da deres renselsesperiode var forbi ifølge Moseloven, tog de ham op til Jerusalem for at fremstille ham for Gud, sådan som det er skrevet i Guds lov: *alt af mandkøn, der åbner mors liv, skal kaldes helligt for Gud*. Ydermere skulle de give en offergave i henhold til det, som er foreskrevet i Guds lov: et par turtelduer eller bare to unge duer.

Simeon og Anna

13. Se, i Jerusalem boede der en mand, der hed Simeon – en både retfærdig og hengiven

mand, der længtes efter Israels trøst. Hellig ånd kom over ham, og den havde åbenbaret ham, at han ikke skulle se døden, før han havde set Guds Messias. Fyldt af ånd kom han ind i templet, netop på den tid, hvor hans forældre kom ind med det lille Jesusbarn, for at gøre med ham, hvad der var skik og brug ifølge loven. Så tog han ham i sine arme, velsignede Gud og sagde:

”Herre! Lad nu din slave gå bort i fred, sådan som du har sagt.

For mine øjne har set din befrielse, som du har beredt for alle folkeslagene. Et åbenbarelsens lys for fremmede folk til ære for dit folk, Israel.”

Hans far og mor undrede sig over, hvad der blev sagt om ham, så Simeon velsignede dem og sagde til hans mor Mariam:

”Se, dette barn er udset til fald og til oprejsning for mange i Israel og som et tegn, der vækker modsigelse. Også *din* sjæl skal et sværd gennemtrænge, så mange af hjertets inderste tanker skal blive åbenbaret.”

14. Og der var profeten Anna, Fanuels datter af Asers stamme. Hun havde nået en meget høj alder. Efter at have levet sammen med sin mand i syv år efter brylluppet,² var hun nu enke på omkring 84 år. Hun forlod aldrig templet, men gjorde tjeneste under bøn og faste – dag og nat. Hun trådte frem i samme stund, lovpri-ste Gud og talte om Jesus til alle, der længtes efter Jerusalems forløsning.

15. Da de nu havde udført alt i henhold til Guds lov, vendte de tilbage til Galilæa – til deres egen by Nazareth, hvor det lille barn voksede til og blev stærkt. Han blev fyldt med visdom, og Guds nåde var over ham.

I templet i Jerusalem

² Egentlig: ‘efter sin jomfrustand’.

16. Hvert år tog hans forældre til Jerusalem til påskehøjtiden. Også da han blev 12 år, tog de derop i henhold til skikken omkring højtiden. Da højtidsdagene var omme, tog de tilbage, men drengen Jesus blev i Jerusalem, hvilket hans forældre ikke vidste noget om. De havde ment, at han var et sted i rejseselskabet, så de havde rejst en hel dag, før de begyndte at lede efter ham blandt slægtninge og bekendte. Da de ikke fandt ham, vendte de tilbage til Jerusalem og ledte efter ham. Efter tre dage fandt de ham endelig i templet, hvor han sad midt blandt lærerne, som han lyttede til og også udspurgte. Alle, der hørte på ham, var forbavsede over hans forstandige svar. Da hans forældre opdagede ham, var de ude af sig selv, og hans mor sagde til ham: "Barn dog! Hvorfor har du gjort dette mod os? Hør her, din far og jeg har ledt efter dig med smerte." "Hvorfor ledte I efter mig?" spurgte han dem, "vidste I da ikke, at jeg bør være i min fars hus?" Men de forstod ikke et ord af, hvad han sagde til dem. Så fulgte han med dem og kom til Nazareth. Han var lydlig imod dem, og hans mor gemte alt, hvad der var blevet sagt i sit hjerte. Jesus gik frem i visdom og modenhed - yndefuld for Gud og for mennesker.

Johannes

17. I Cæsar Tiberius' 15. regeringsår, mens Pontius Pilatus var guvernør i Judæa og Herodes tetrark i Galilæa samtidig med at hans bror Filippos var tetrark i Ituræa og Trakontis og Lysanias tetrark over Abilene - mens Annas og Kaiafas var førsteprester - da kom Guds fortælling til Johannes, Zakarias' søn ude i ørkenen. Så tog han rundt i hele omegnen omkring Jordan og forkyndte

omvendelsesdåb til synders forladelse, sådan som det står skrevet i bogen med profeten Esajas' ord:

"En stemme råber i ørkenen:

Bered Herrens vej - gør hans stier jævne.

Hver dal skal opfyldes -

hvert bjerg og hver bakke skal jævnes.

Det krumme gøres lige -

det ujævne til en farbar vej -

ja, hele verden³ skal opleve Guds befrielse."

Til skarerne, der nu kom ud for at blive døbt af ham sagde han:

"Slangeyngel! Hvem har bildt jer ind, at I kunne flygte fra den kommende vrede? Nej, bær den frugt, som svarer til jeres omvendelse! Begynd nu ikke at tænke om jer selv, at jeres forfar er Abraham, for jeg siger jer: Gud kan lige så godt oprejse børn til Abraham af de sten her! Øksen ligger allerede klar ved foden af træerne, så hvert træ, der ikke bærer den gode frugt, hugges om og kastes på bålet!"

"Hvad skal vi så gøre?" spurgte skarerne ham.

"Den, som har to kapper," svarede han dem, "skal dele med ham, der ingen har. Den som har mad skal gøre det samme."

18. Der kom også toldere for at blive døbt, og de spurgte ham:

"Mester, hvad skal vi gøre?"

"Opkræv aldrig mere, end I er berettiget til," sagde han til dem.

Der var også soldater, som spurgte ham:

"Hvad skal vi så gøre?"

"Udnyt aldrig nogen", sagde han til dem, "anklag aldrig nogen uden grund, og vær godt tilfredse med jeres løn."

19. Nu var folket fulde af forventning, og alle spekulerede i deres stille sind på, om

³ Egentlig: 'alt kød'.

Johannes dog ikke skulle være Messias. Her-til svarede Johannes dem alle:

”Jeg døber jer med vand. Men der kommer én, som er mægtigere end mig – én, hvis sandalrem jeg ikke er værdig til at løse. Han skal døbe jer med hellig ånd og ild. Han har forken i hånden, så han kan rense sin tærskelplads og samle hveden i sin lade. Avnerne derimod vil han brænde med uudslukkelig ild!”

Også med mange andre billeder formanede han, mens han forkyndte evangeliet for folket.

Men da han irettesatte tetrarken Herodes angående Herodias, hans brors kone og angående alt det onde, Herodes havde gjort, fødte denne til alt dette, at han satte Johannes i fængsel.

Jesu dåb

20. Mens hele folket nu blev døbt, skete det, at også Jesus blev døbt, og da han havde bedt, åbnedes himlen og den hellige ånd dalede ned på ham i form af en due, og der lød en stemme fra himlen:

”Du er min søn, min elskede – i dig har jeg velbehag.”

Jesu stamtavle

21. Jesus selv begyndte sin gerning, da han var omkring 30 år, og var efter sigende søn af Josef, søn af Eli, søn af Matthat, søn af Levi, søn af Melki, søn af Jannai, søn af Josef, søn af Mattathias, søn af Amos, søn af Nahum, søn af Esli, søn af Naggai, søn af Maath, søn af Mattathias, søn af Semein, søn af Josek, søn af Joda, søn af Joanan, søn af Rhesa, søn af Zorobabel, søn af Salatiel, søn af Neri.

22. Han var søn af Melkhi, søn af Addi, søn af Kosam, søn af Elmadam, søn af Er, søn af Jesus, søn af Eliezer, søn af Jorim, søn af Matthat, søn af Levi, søn af Simeon, søn af Juda,

søn af Josef, søn af Jonan, søn af Eliakim, søn af Melea, søn af Menna, søn af Mattatha, søn af Nathan, søn af David.

23. Han var søn af Isaj, søn af Obed, søn af Boaz, søn af Sala, søn af Naasson, søn af Aminadab, søn af Admin, søn af Arni, søn af Esrom, søn af Perez, søn af Juda.

24. Han var søn af Jakob, søn af Isak, søn af Abraham, søn af Thara, søn af Nakor, søn af Seruk, søn af Ragau, søn af Falek, søn af Eber, søn af Sala, søn af Kainan, søn af Arfaxad, søn af Sem, søn af Noah, søn af Lemek, søn af Methusalem, søn af Enok, søn af Jared, søn af Maleleel, søn af Kainan, søn af Enosh, søn af Set, søn af Adam, søn af Gud.

Jesus fristes

25. Fuld af hellig ånd vendte Jesus nu tilbage fra Jordan, og ånden førte ham ud i ørkenen, hvor han skulle fristes af djævelen i fyrre dage. Han spiste intet i de dage, og da de var forbi led han af sult. Så sagde djævelen til ham:

”Hvis du er Guds søn, så sig til denne sten, at den skal blive til brød.”

”Der står skrevet:” svarede Jesus, ”*Mennesket skal ikke leve af brød alene.*”

26. Så førte djævelen ham op og viste ham i et nu alle verdens riger og sagde til ham:

”Jeg vil give dig magten over alt dette og al dets herlighed, for mig er den blevet skænket, og jeg kan give den til hvem, jeg vil. Så hvis du bare vil tilbede mig, vil alt dette blive dit.”

”Der står skrevet:” svarede Jesus ham, ”*Du skal tilbede Jahwe din Gud – kun ham skal du tjene.*”

27. Nu førte han ham så til Jerusalem, stillede ham op på templets tinde og sagde til ham:

”Hvis du er Guds søn, så kast dig ned herfra. Der står jo skrevet: *Han skal give sine engle befaling om at passe på dig. De skal bære dig på hænder, så din fod ikke støder på nogen sten.*”

"Det er blevet sagt: *Du skal ikke friste Jahve din Gud!*" svarede Jesus.

28. Da djævelen havde afsluttet alle sine fristelser, forlod han ham - indtil videre.

Jesus vendte imidlertid med åndens kraft tilbage til Galilæa, hvor rygtet om ham bredte sig i hele omegnen. Han underviste i deres synagoger og blev lovprist af alle.

I Nazareth

29. Så kom han til Nazareth, hvor han var vokset op. Som sædvanlig gik han ind i synagogen på sabbatten. Han rejste sig for at læse op, og man gav ham profeten Esajas' bogrulle. Han rullede bogen ud og fandt det sted, hvor der står skrevet:

*"Guds ånd er over mig,
fordi han har salvet mig
til at forkynde evangeliet for fattige.
Han har sendt mig ud for at forkynde frihed for
fanger -
for at give et blinde deres syn tilbage -
ja, for at sende undertrykte i frihed
og forkynde et nådeår fra Gud."*

Da han havde rullet bogen sammen og givet den til tjeneren, satte han sig ned, og alles øjne i synagogen var rettet imod ham. Så begyndte han:

"I dag er dette skriftord gået i opfyldelse for øjnene af jer," sagde han til dem. Og alle roste ham og undrede sig over de livsalige ord, der udgik af hans mund. For som de sagde:

"Er det ikke Josefs søn?"

"I vil sikkert bruge dette ordsprog om mig," sagde han til dem, "Læge, læg dig selv! Gør det samme her i din hjemby, som vi har hørt, er foregået i Kapernaum! Men jeg kan godt sige jer, at ingen profet er velset i sin hjemby, og jeg siger jer, som sandt er, at der var mange enker i Israel i Elias' dage, dengang himlen var lukket i tre et halvt år, så der kom stor hungersnød over hele landet. Dog, til ingen af dem blev Elias sendt, men til en enke i

Sarepta i Sidon. På samme måde var der mange spedalske i Israel på profeten Elisas tid, men ingen af dem blev rensset - det gjorde til gengæld syrereren Naaman."

Da de hørte dette, blev alle i synagogen voldsomt vrede, så de rejste sig, og smed ham ud af byen. De førte ham endda hen til skrænten af det bjerg, deres by var bygget på, for at kaste ham ud over den, men han banede sig vej imellem dem og gik.

I Kapernaum

30. Så tog han ned til Kapernaum, en by i Galilæa, hvor han underviste dem på sabbatten, og de var ude af sig selv af forundring over hans undervisning, fordi hans fortælling havde magt. For eksempel var der i synagogen en mand, der havde en uren dæmonånd, og han skreg højt:

"Ha! Hvad har vi to med hinanden at gøre, Jesus nazarener? Er du kommet for at ødelægge os? Jeg ved, hvem du er, Guds hellige!" "Så hold dog mund!" truede Jesus ad ham og fortsatte: "kom ud af ham!" Dæmonen kastede så manden ind midt imellem dem og kom ud af ham uden at gøre ham fortræd. Alle blev ramt af ærefrygt og sagde til hinanden:

"Hvad er nu det for en historie, at han ligefrem befaler over urene ånder med magt og styrke, så de kommer ud?"

Og rygtet om ham spredtes til hvert hjørne af det omliggende land.

31. Efter at have forladt synagogen tog han ind i Simons hus, hvor Simons svigermor lå i sengen med høj feber. De bad ham om at hjælpe hende, og han stillede sig over hende og truede ad feberen, så den forlod hende. Så stod hun op og begyndte straks at servere for dem.

32. Ved solnedgang kom de til ham med alle, der døjede med forskellige sygdomme. Han

lagde hænderne på hver og en af dem og helbredte dem. Fra mange kom der dæmoner ud, der råbte og skreg: Du er Guds søn! Dem truede han til tavshed, fordi de godt vidste, at han var Messias.

33. Da det blev morgen tog han ud til et ensomt sted, men skarerne ledte efter ham, og de kom ud til ham for at holde på ham, så han ikke skulle forlade dem. Så sagde han til dem:

"Jeg skal også hen til de andre byer for at forkynde evangeliet om Guds rige. Det er jo det, jeg er sendt ud for."

34. Derfor prædikede han også i Judæas synagoger.

Simons kald

Engang hændte det, mens han stod ved Genesaretsøen, at skaren trængte sig om ham for at høre Guds fortælling. Så fik han øje på to både, der lå ved bredden. Fiskerne havde forladt dem og var ved at rense deres net. Han gik ombord i en af bådene - det var Simons - og bad ham om at lægge lidt fra land. Så satte han sig ned og begyndte at undervise skarerne fra båden.

Da han var færdig med at tale, sagde han til Simon:

"Læg ud på dybet og kast jeres net ud til fangst."

"Mester," svarede Simon, "vi har kæmpet hele natten uden at fange noget, men på dit ord skal jeg nok kaste nettene ud."

Da de så havde gjort det, fangede de sådan en masse fisk, at deres net revnede ved det. De måtte gøre tegn til deres kammerater i den anden båd om at komme og hjælpe dem, og de kom og fyldte begge både, så de var nær ved at synke.

Efter den oplevelse faldt Simon Petrus på knæ for Jesus og sagde:

"Gå bort fra mig, Herre! for jeg er en syndig mand."

Han var jo grebet af rædsel ligesom alle dem, der var sammen med ham over den fiske-dræt, de havde oplevet. Det samme gjaldt Zebedæus' sønner Jakob og Johannes, der var Simons kammerater.

"Frygt ikke!" sagde Jesus så til Simon, "fra nu af skal du fange mennesker."

Så lagde de bådene på land, forlod alt og fulgte ham.

En spedalsk

35. Se, engang, mens han var i en af byerne, kom der en mand, der var fuld af spedalskhed. Han havde set Jesus og faldt ned for ham og bad:

"Herre, hvis du vil, kan du gøre mig ren."

Så rakte Jesus hånden frem, rørte ved ham og sagde:

"Det vil jeg gerne. Bliv ren!" Og straks forlod spedalskheden ham.

Jesus pålagde ham ikke at fortælle det til nogen:

"Nej, gå hen og vis dig for præsten og giv den offergave for din renselse, som Moses har befalet som et vidnesbyrd for dem."

36. Men nu gik rygten om ham endnu mere omkring, så der ankom store skarer for at lytte til ham og for at blive helbredt for deres sygdomme. Selv trak han sig imidlertid tilbage til ørkenen for at bede.

En lam

37. Nu hændte det en af de dage, Jesus underviste, at der sad nogle farisæere og lovkyndige omkring ham. De var dukket op fra alle landsbyerne i Galilæa og Judæa og også fra Jerusalem. Guds kraft var over ham, så han kunne helbrede, og tænk, så kommer der nogle mænd bærende på et menneske, der lå på en bære. Han var lam, og de ledte efter en

mulighed for at komme ind og stille ham foran Jesus. Da de ikke kunne finde ud af at få ham ind på grund af skaren, gik de op på taget og firede ham ned mellem tagstenene med bære og det hele – ned i midten lige foran Jesus. Da Jesus så deres inderlige hengivenhed, sagde han:

”Menneske! dine synder er blevet forladt!”

Nu begyndte teologerne og farisæerne at diskutere:

”Hvad er det for en blasfemisk snak?” sagde de, ”hvem kan forlade synder andre end Gud alene?”

Da Jesus forstod, hvad det var, de diskuterede, sagde han til dem:

”Hvordan kan I diskutere sådan i jeres hjerter? Hvad er nemmest at sige: Dine synder er blevet forladt – eller: Rejs dig op og gå? Men nu kan I lære, at Gudsmennesket har magt på jorden til at forlade synder.” Så siger han til den lamme:

”Jeg befaler dig, rejs dig op, tag din bære og gå hjem!”

Med det samme rejste han sig op for næsen af dem, tog det, han havde ligget på og gik hjem, mens han lovpriste Gud.

Alle blev ude af sig selv. De lovpriste Gud og fyldt med ærefrygt sagde de:

”Det er helt utroligt,⁴ hvad vi har oplevet i dag.”

Omgangskredsen

38. Da han bagefter gik ud, fik han øje på en tolder, der hed Levi. Han sad ved sin toldbod, og han sagde til ham:

”Kom med mig!”

Så rejste han sig op, forlod det hele og gik med ham.

Senere afholdt Levi en større reception for ham hjemme hos sig selv, hvor der var samlet en hel del toldere og andre, der lå til bords

med ham. Det skumlede farisæerne og deres teologer over og sagde til hans disciple:

”Hvorfor i alverden spiser og drikker I sammen med toldere og syndere?”

”De raske har ikke brug for læge,” svarede Jesus dem, ”men det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere til omvendelse.”

39. ”Johannes’ disciple faster mange gange og fremsiger bønner, ligesom farisæernes gør det,” sagde de til ham, ”men dine æder og drikker bare.”

”Kan brudesvendene holde faste, mens brudgommen er sammen med dem?” spurgte Jesus dem. ”Nej, men der skal komme dage, hvor brudgommen skal tages fra dem. Til den tid skal de faste.”

Han fortalte dem også en lignelse:

”Ingen river en lap af et nyt stykke tøj og sætter den på en gammel jakke. Gør man det, river man ikke blot det nye i stykker, men det gamle vil slet ikke passe til det nye stykke. Der er heller ingen, der kommer ny vin på gamle lædersække. Gør man det, vil den nye vin sprænge lædersækkene, så vinen bliver spildt og lædersækkene går i stykker. Nej, ny vin skal på nye lædersække. I øvrigt er der ingen, som har smagt den gamle, der ønsker at drikke den nye. For som man siger: Den gamle er alligevel bedre.”

Sabbatsbuddet

40. Det hændte på en sabbat, hvor han gik gennem nogle kornmarker, at hans disciple plukkede og spiste af aksene efter at have rensset dem med hænderne. Det fik nogle af farisæerne til at reagere:

”Hvorfor gør I noget, der er forbudt på sabbatten?”

”Sig mig, har I overhovedet ikke læst, hvad David gjorde, dengang han selv og de, som

⁴ paradoxa – egentlig ’imod det ordentlige’.

var sammen med ham, blev sultne," svarede Jesus dem, "hvordan han gik ind i Guds hus, tog alterbrødene, spiste af dem og gav til dem, der var sammen med ham – det brød, som det ellers kun var tilladt præsterne at spise?"

Samme dag fik han øje på én, der arbejdede på sabbatten og sagde til ham:

"Hvis du ved, hvad du gør, er du velsignet. Men hvis du ikke ved, hvad du gør, er du forbandet – en lovbrøder."

Henvendt til farisæerne sagde han:

" Gudsmennesket er herre over sabbatten!"

41. En anden sabbat hændte det, da han gik ind i synagogen for at undervise, at der var et menneske, hvis højre hånd var forkrøblet. Teologerne og farisæerne holdt øje med ham, for at se, om han ville helbrede på en sabbat, så de kunne finde noget at anklage ham for. Jesus vidste imidlertid alt om deres rænker, så han sagde til manden med den forkrøblede hånd:

"Rejs dig op og stil dig her i midten." Det gjorde han så.

"Nu spørger jeg jer," sagde Jesus til dem, "er det tilladt at gøre godt eller ondt på sabbatten – at redde liv eller at ødelægge liv?" Efter at have set rundt på dem alle sammen, sagde han til manden:

"Stræk din hånd frem!"

Det gjorde han så, og hans hånd var helbredt. Det blev de til gengæld rasende over og diskuterede indbyrdes, hvad de dog skulle stille op med Jesus.

Disciplene

42. På den tid hændte det, at Jesus gik ud i bjergene for at bede – ja, han tilbragte natten i bøn til Gud. Morgenen derpå tilkaldte han sine disciple, og han udvalgte tolv af dem, som han også kaldte apostle. Det var Simon, som han kaldte Petrus og hans bror Andreas,

Jakob og Johannes, Filippus og Bartholomæus, Matthæus og Thomas, Jakob, Alfæus' søn og Simon, som blev kaldt Zeloten, Judas, Jakobs søn og Judas Iskariot, som senere blev forræder.

Da han var kommet ned sammen med dem, stillede han sig på et fladt sted, hvor en stor skare af hans disciple stod sammen med en stor folkemængde fra hele Judæa og Jerusalem og fra kysten ved Tyrus og Sidon, der var kommet for at høre ham og for at blive helbredt for deres sygdomme. Også de, der var besat af urene ånder, blev helbredt. Alle forsøgte at komme i berøring med ham, for der udgik en kraft fra ham, der helbredte alle.

Tale til disciplene

43. Så løftede han blikket mod sine disciple og sagde:

"Velsignet være I fattige, for Guds rige er jeres!"

Velsignet være I, som sulter nu, for I skal blive mætte!

Velsignet være I, som nu græder, for I skal le!

44. Velsignet være I, når mennesker afskyr jer, og når de udelukker jer og fornærmer jer og tramper på jeres navn som et ondt navn på grund af Gudsmennesket. På den dag skal I juble og springe højt af glæde, for hør engang: jeres løn er stor i himlen. Det var jo sådan, deres fædre behandlede profeterne. Men forbandet være I rige, I har allerede fået jeres trøst!

45. Forbandet være I, som er mætte nu, for I skal sulte!

Forbandet være I, som nu ler, for I skal sørge og græde!

Forbandet være I, når alle mennesker taler godt om jer. Det var jo sådan deres fædre behandlede de falske profeter.

Nej, til jer, som kan høre, siger jeg:

Elsk jeres fjender – gør godt imod dem, der afskyr jer!

46. Velsign dem, der forbander jer og bed for dem, der mishandler jer. Tilbyd også den anden kind til ham, der slår jer på den ene og behold ikke selv din kjortel, men giv den til ham, der stjæler din kappe.

47. Giv enhver, der beder dig om noget, og kræв aldrig det tilbage, som nogen har stjålet fra dig.

Sådan som I ønsker, at mennesker skal gøre mod jer, således skal I gøre mod dem.

Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvilken nåde indebærer det så for jer? Selv synderne elsker jo dem, der elsker dem.

Hvis I kun gør godt mod dem, der gør godt mod jer, hvilken nåde indebærer det så for jer? Det samme gør synderne jo.

Hvis I kun låner ud til dem, I forventer at få lånet tilbage fra, hvilken nåde indebærer det så for jer? Selv syndere låner ud til syndere, for at de kan få det samme tilbage igen.

Nej, elsk jeres fjender, gør det gode og lån ud uden at forvente noget til gengæld – så skal jeres belønning blive stor, og I skal være Den Højestes sønner, for han er selv venlig mod de utaknemmelige og onde.

48. Vær barmhjertige, sådan som jeres far er barmhjertig.

Døm ikke, så skal I heller ikke dømmes. Fordøm ikke, så skal I heller ikke fordømmes.

Tilgiv, så skal I også tilgives. Giv, så skal der også gives jer. Et godt presset og rystet mål, der løber over, vil blive lagt i jeres skød, for det mål, I måler med, skal også blive tilmålt jer.”

Han fortalte dem også en lignelse:

”En blind kan vel ikke vejlede en blind? Vil de ikke begge falde i grøften?

49. En elev står ikke over sin lærer. Først fuldt uddannet vil enhver være sin lærers ligemand.

Hvorfor ser du splinten i din brors øje, men bjælken i dit eget øje, lægger du ikke mærke til? Hvordan kan du sige til din bror: kære bror, tillad mig at fjerne den splint, der sidder i dit øje, men selv ser du ikke den bjælke, der sidder i dit eget øje? Hykler! Fjern først bjælken fra dit eget øje – først da kan du se klart og fjerne splinten i din brors øje.

Der findes ikke noget godt træ, der frembringer dårlig frugt, så lidt som et dårligt træ frembringer god frugt. For ethvert træ kendes på sin egen frugt. Man plukker ikke figener af tjørn eller druer af tidsler.

Det gode menneske frembringer godt ud af sit hjertes gode forråd, mens det onde frembringer ondt ud af det onde, for med munden udtaler han, hvad hjertet er fuldt af.

Hvorfor kalder I mig Herre, herre uden at gøre, hvad jeg siger?

50. Nu skal jeg fortælle jer, hvem det menneske ligner, som kommer til mig, lytter til min fortælling og handler efter den: Han ligner den husbygger, der gravede ud og gravede dybt nok til at lægge fundamentet på selve klippen. Og da der kom oversvømmelse styrtede floden mod huset, men den kunne ikke ryste det, for det var solidt bygget.

Men den, der lytter og ikke handler efter det, han hører, han ligner et menneske, der har bygget sit hus lige på jorden uden fundament. Og floden styrtede imod det, så det straks faldt sammen – ja, stort blev sammenbruddet for det hus.

Centurionens slave

51. Da han var færdig med hele denne tale, som folk lyttede til, tog han ind til Kapernaum. Der var der en centurion, som havde en højt skattet slave, der var syg og lå for døden. Han havde hørt om Jesus og sendte derfor nogle af judæernes ældste til

ham for at bede ham om at komme, så han kunne redde hans slave. Da de kom hen til Jesus bad de ham indtrængende:

"Han fortjener det, hvis du gør dette for ham," sagde de, "for han elsker vores folk – ja, synagogen her har han bygget til os."

Så gik Jesus med dem. Men allerede inden han var nået frem til huset, sendte centurionen nogle venner ud til ham og lod sige:

"Herre, gør dig ikke noget besvær. Jeg er jo slet ikke værdig til at du skulle komme under mit tag. Derfor anså jeg heller ikke mig selv for værdig til at komme til dig. Men sig blot et ord, så vil min slave blive helbredt. Du forstår, jeg er jo selv et menneske, der står under kommando, og som har soldater under mig. Siger jeg til den ene: Gå! så går han, og til den anden: Kom! så kommer han, og til min slave: Gør dette! så gør han det."

Jesus blev forbavset over at høre dette, og han vendte sig mod skaren, der fulgte efter ham og sagde:

"Jeg kan godt fortælle jer, at end ikke i Israel, har jeg fundet magen til inderlig tillid."

Da de udsendte kom hjem, fandt de slaven sund og rask.

Opstandelse i Nain

52. Næste dag kom han ind til en by, der hed Nain. Disciplene fulgtes med ham sammen med en stor skare. Se, da de kommer hen til byporten, så blev en død netop båret ud – en mors enbårne søn, og hun var tilmed enke.

En stor skare fra byen var sammen med hende. Da Herren nu så hende, blev han fyldt med medlidenhed og sagde til hende:

"Græd ikke!"

Så gik han hen og tog fat i båren, så bærerne standsede.

"Unge mand," sagde han, "jeg befaler dig: Stå op!"

Den døde satte sig op og begyndte at tale, og Jesus gav ham til hans mor.

Stor ærefrygt greb alle. De lovpriste Gud og sagde:

"En stor profet er opstået iblandt os! Gud har besøgt sit folk!"

Og rygtet om ham gik ud over hele Judæa og hele det omliggende område.

Johannes Døberens spørgsmål

53. Johannes' disciple fortalte nu Johannes om alt dette. Så tilkaldte Johannes to af sine disciple og sendte dem til Herren med følgende spørgsmål:

"Er du virkelig ham, der kommer, eller skal vi vente en anden?"

Da de var kommet hen til Jesus, sagde mændene:

"Johannes Døberen har sendt os til dig for at spørge: Er du virkelig ham, der kommer, eller skal vi vente en anden?"

Netop på den tid helbredte han mange for sygdomme og smerter og onde ånder, og han skænkede mange blinde synet, så han svarede dem:

"Gå hen og fortæl Johannes, hvad I selv har set og hørt: blinde ser, lamme går, spedalske bliver rensset, døve hører, døde opstår og evangeliet forkyndes for fattige – og velsignet være han, som ikke tager anstød af mig.

Jesus om Johannes

54. Da Jesus havde sendt Johannes' sendebud bort, begyndte han at tale til skaren om Johannes:

"Hvad var det, I gik ud i ørkenen for at se? Et siv, der svajer for vinden? Nej! men hvad gik I så ud for at se? Et menneske klædt i fint tøj? Hør engang: de, som går i det fineste tøj, og som lever i luksus, bor jo i kongeslottene.

Men hvad gik I så ud for at se? En profet? Ja,

jeg siger jer: én, der er større end en profet.

Det er netop om ham, der er skrevet:

Se, jeg sender min engel foran dig,

han skal berede din vej foran dig.

Jeg kan godt sige jer: Der findes ingen større blandt kvindefødte end Johannes – og dog er selv den mindste i Guds rige større end ham. Hele folket hørte ham – ja, selv tolderne bekendte Gud som retfærdig og blev døbt med Johannes' dåb. Men farisæerne og de lovkyn- dige forkastede Guds plan med dem selv og blev ikke døbt af ham.

Så hvad skal jeg sammenligne menneskene fra denne slægt med? Hvad minder de om?

Jo, de minder om små børn, der sidder på tor- vet og råber til hinanden:

Vi spillede på fløjte for jer, men I dansede ikke.

Vi sang sørgesange for jer, men I græd ikke. For Johannes Døberen kom til jer – han, som hverken spiste brød eller drak vin – og I si- ger: Han må være gal!

Så kom Gudsmennesket til jer – én, der både spiser og drikker – og I siger: Sikke et menne- ske! en fråser og dranker – ven med toldere og syndere!

Ja, ja! Visdommen retfærdiggøres ved alle sine børn!"

Hos farisæeren Simon

56. Engang bad en af farisæerne Jesus om at spise sammen med sig. Så han gik indenfor i farisæerens hjem og lagde sig til bords. Se, så dukker der en kvinde op. Hun var kendt i byen som en synder, og nu havde hun hørt, at Jesus lå til bords i farisæerens hus. Hun tog en alabastkrukke med salvelsesolie og stil- lede sig bag Jesus ved hans fødder og græd, så hendes tårer vædede hans fødder, som hun så tørrede med sit hår. Og hun kyssede hans fødder og salvede dem med olien.

Da nu farisæeren, som havde indbudt ham, så det, tænkte han ved sig selv:

"Hvis han her var en profet, ville han vide, hvad slags kvinde det er, der rører ved ham – at hun er en synder."

"Simon!" sagde Jesus så til ham, "jeg har no- get at sige dig."

"Sig frem, Mester!" sagde han.

"Der var engang to skyldnere, der skyldte en udlåner penge. Den ene skyldte ham fem hundrede denarer – den anden halvtreds. Da de ikke havde noget at betale med, eftergav han dem begge deres gæld. Hvem af dem vil nu elske ham mest?"

"Den, som han eftergav mest, formoder jeg," svarede Simon.

"Du har dømt ret," sagde Jesus til ham. Så vendte han sig mod kvinden og sagde til Si- mon:

"Ser du denne kvinde? Da jeg trådte ind i dit hjem, gav du mig ikke vand til mine fødder, men hun har vædet mine fødder med sine tå- rer og tørret dem med sit hår. Du gav mig in- tet velkomstkys, men lige fra jeg kom ind, er hun ikke ophørt med at kysse mine fødder. Du salvede ikke mit hoved med olie, men hun har salvet mine fødder med salvelsesolie. Derfor siger jeg dig: hendes mange synder er blevet tilgivet, fordi hun elskede så meget. Den, som lidet eftergives, lidet elsker."

Så sagde han til kvinden:

"Dine synder *er* tilgivet!"

De, som lå til bords, tænkte ved sig selv:

"Hvem er han, som endog tilgiver synder?"

Imidlertid fortsatte han til kvinden:

"Det er din hengivenhed, der har gjort dig fri. Gå med fred!"

57. Derefter rejste han gennem byer og lands- byer og prædikede og forkyndte evangeliet om Guds rige. Sammen med ham var De Tolv og nogle kvinder, der var blevet

helbredt for onde ånder og forskellige sygdomme. Det var Maria, der hed Magdalene, fra hvem syv dæmoner var drevet ud, og Johanna, Herodes' husholder Kuzas kone, og Susanna og mange andre, som tjente dem med deres egne midler.

En sædemand

58. Da der engang samledes en stor skare om ham fra de forskellige byer, fortalte han dem følgende lignelse:

"En sædemand gik ud for at så sin sæd. Under såningen faldt noget langs vejen, hvor det blev trampet ned og spist af himlens fugle. Andet faldt på klippen, så da det havde spiret, visnede det af mangel på fugt. Andet igen faldt ned midt i tjørnekraattet, så da det voksede op, blev det kvalt af tjørnene. Andet igen faldt i den gode jord. Det voksede op og bar hundrede fold frugt."

Da han havde sagt dette, råbte han:

"Den, som har ører at høre med, han høre!"

Alligevel spurgte hans disciple ham:

"Hvad betyder denne lignelse?"

"Jer er det skænket at kende Guds riges hemmeligheder," sagde han, "men for de andre kommer det i lignelser, for at de skal se og dog intet se – høre og dog intet fatte.

Nå, men sådan her er lignelsen: Sæden er Guds fortælling. Dem langs med vejen er dem, der har hørt den, men så kommer djævelen og fjerner fortællingen fra deres hjerte, for at de ikke skulle blive reddet i kraft af deres hengivenhed.

Dem på klippen er dem, der hører fortællingen og med glæde tager imod den, men de har ikke rod i sig, så de hengiver sig måske for en tid, men i trængselstider falder de fra. Dem, der faldt i tjørnekraattet, er dem, der har hørt fortællingen, men som går hen og bliver

kvalt under livets bekymringer, rigdom og fornøjelser, så de aldrig bliver modne.

Dem i den gode jord derimod, det er dem, der bevarer den fortælling, de har hørt, i et smukt og godt hjerte, og som bærer frugt i udholdenhed.

Ingen, der har tændt et lys, skjuler det med et kar eller sætter det under sengen. Nej, man sætter det på en stage, så de, der kommer ind, kan se lyset. For intet er skjult, som ikke skal åbenbares – intet er hemmeligt, som ikke skal blive kendt og komme for dagen.

Så tænk over, hvordan I hører, for den, der har, til ham skal der gives, men den, der ikke har – ja, selv det, han tilsyneladende måtte have, skal tages fra ham."

Den sande familie

59. Engang opsøgte Jesu mor og hans brødre ham, men de kunne ikke komme helt hen til ham på grund af skaren. Man lod ham så vide:

"Din mor og dine brødre står udenfor og vil gerne tale med dig."

"Min mor og mine brødre," svarede han, "det er dem, der hører Guds fortælling og handler efter den."

Stormvejr

60. Der var en dag, hvor han gik ombord i båden sammen med sine disciple, og han sagde til dem:

"Lad os sejle over til den anden side af søen."

Så lagde de fra land. Mens de sejlede, faldt han i søvn. Pludselig kom der en stormvind ned over søen, så de blev oversvømmede og kom i alvorlig fare. De gik så hen og vækkede ham og råbte:

"Mester! mester! Vi går under!"

Men han rejste sig bare op, truede ad vinden og de brusende bølger, så de lagde sig, og der blev helt stille.

"Hvor er jeres tillid?" sagde han til dem.

Fulde af ærefrygt og bestyrtelse sagde de til hinanden:

"Hvem er dog han, som befaler over vind og vejr – og de adlyder ham?"

Så sejlede de ned til gerasenernes land. Det ligger lige overfor Galilæa.

Legion

61. Da han var kommet i land, stødte han på en mand fra byen, der var besat af dæmoner, og som i lang tid ikke havde haft tøj på kroppen. Han boede ikke i et hus, men i gravhullerne. Da han så Jesus, råbte og skreg han og faldt ned for ham. Han råbte:

"Hvad har vi med hinanden at gøre, søn af den højeste Gud. Jeg beder dig! Pin mig ikke!"

Han befalede jo den urene ånd at komme ud af mennesket. Den havde nemlig grebet ham mange gange, så han blev bundet med lænker og holdt fast med sjækler, men han sprængte lænkerne og blev drevet ud i ørkenen af dæmonen.

"Sig mig, hvad er dit navn?" spurgte Jesus ham nu.

"Legion," sagde han, fordi så mange dæmoner var gået ind i ham. Så bad de ham om, ikke at befale dem at styrte i afgrunden. Nu gik der en stor flok svin og græssede på bjerget, så de bad ham om, at han ville lade dem fare ind i dem. Det tillod han dem. Så da dæmonerne for ud af manden, fór de ind i svinene, så hele flokken styrtede ned ad skrænten lige ned i søen og druknede. Da svinehyrderne så, hvad der var sket, flygtede de og fortalte om det i by og på land.

Folk kom så ud for at se, hvad der var sket, og de kom hen til Jesus og fandt manden, som dæmonerne havde forladt, siddende ved

Jesu fødder fuldt påklædt og ved sans og samling, så de blev ganske bange. Så fortalte øjenvidnerne dem, hvordan han, der havde været besat af dæmoner, var blevet helbredt. Derfor bad hele flokken fra gerasenernes omegn ham om at tage bort fra dem, for de var grebet af stor frygt.

62. Så han gik ombord i båden for at sejle tilbage.

Imidlertid bad manden, han havde uddrevet dæmonerne fra, om at måtte være sammen med Jesus, men han sendte ham bort med ordene:

"Vend tilbage til dit hjem og fortæl om alt det, Gud har gjort for dig."

Han drog så bort gennem hele byen og forkyndte om alt det, Jesus havde gjort for ham.

Jairus' datter

63. Da Jesus kom tilbage, blev han modtaget af skaren. De holdt nemlig alle udkig efter ham. Se, så kommer der en mand hen til ham. Han hed Jairus og var forstander for synagogen. Han faldt ned for Jesu fødder og bad ham om at komme hjem til sig, fordi hans enbårne datter på henved tolv år lå for døden. Mens han nu var på vej, stimlede flokken sammen om ham. Nu var der en kvinde, der havde haft blødninger igennem tolv år. Hun havde brugt alt, hvad hun skulle leve af på læger, uden at blive helbredt af nogen af dem. Hun kom nu bagfra og rørte ved fligen af hans kappe, og straks standsede hendes blødning. Så sagde Jesus:

"Hvem var det, der rørte ved mig?" Alle benægtede og Petrus sagde:

"Mester, skaren omgiver dig og presser på..."

"Ja, nogen rørte ved mig," sagde Jesus, "for jeg ved, at noget kraft har forladt mig."

Da nu kvinden så, at hun ikke kunne skjule sig, kom hun med frygt og bæven og faldt

ned for ham, og i hele folkets påhør fortalte hun, hvorfor hun havde rørt ved ham, og hvordan hun straks var blevet helbredt. "Kære datter," sagde han til hende, "det er din hengivenhed, der har reddet dig. Gå med fred!"

Mens han endnu talte, kommer der én fra synagogeforstanderens hus og siger:

"Din datter er død. Gør ikke mesteren mere ulejlighed."

Da Jesus hørte det, sagde han til ham:

"Frygt ikke! Hav blot tillid! Så skal hun nok blive reddet."

Da han så var kommet ind i huset, tillod han ingen at gå ind sammen med ham, undtagen Petrus og Johannes og Jakob og barnets far og mor. Alle græd og sørgede over hende, men han sagde:

"Græd ikke! For hun er ikke død – hun sover bare."

Men de lo ad ham. De vidste jo, at hun var død.

Imidlertid greb han hendes hånd og råbte:

"Rejs dig op, lille barn!"

Så vendte hendes ånd tilbage, og hun stod straks op. Så foreslog han, at de kunne give hende noget at spise.

Hendes forældre var bestyrkede, men han formanede dem om ikke at fortælle nogen, hvad der var sket.

Udsendelse af de 12 disciple

64. En dag sammenkaldte han De Tolv. Han gav dem magt og myndighed over alle dæmonerne og til at helbrede sygdomme. Så sendte han dem ud for at prædike om Guds rige og for at helbrede.

"Tag ikke noget med på vejen," sagde han til dem, "hverken stav eller taske, brød eller penge - ej heller en ekstra kjortel. I skal blive i det hus, I træder ind i, indtil I selv går derfra. Når nogen ikke tager imod jer, så skal I

forlade den by og ryste støvet af jeres fødder som et vidnesbyrd imod dem."

Så tog de afsted og kom igennem landsbyerne, hvor de forkyndte evangeliet og helbredte overalt.

65. Imidlertid kom alt, hvad der hændte, tetrarken Herodes for øre, og han blev smækforvirret, for nogen påstod, at Johannes var blevet oprejst fra de døde; andre mente, at Elias var kommet til syne – andre igen, at en af de gamle profeter var opstået.

"Johannes har jeg personligt fået halshugget," sagde Herodes, "men hvem er det så, jeg hører alt dette om?"

Så forsøgte han at komme i kontakt med ham.

66. Nu vendte apostlene tilbage og fortalte ham alt, hvad de havde gjort. Derefter tog han dem med, og de trak sig alene tilbage til en by, der hed Betsajda. Men skarerne gennemskuede ham og fulgte efter ham. Så tog han imod dem og talte til dem om Guds rige, samtidig med at han helbredte dem, der havde brug for helbredelse.

Mad til alle

67. Da dagen begyndte at gå på hæld kom De Tolv og sagde til ham:

"Send skaren bort, så de kan tage hen til de omliggende landsbyer og finde husly og mad – for det er godt nok et øde sted, vi er på.

"Hvorfor giver I dem ikke noget at spise?" spurgte han dem.

"Vi har ikke mere end fem brød og to fisk," sagde de, "med mindre vi skulle tage hen og købe mad til hele denne folkemængde." Der var vel omkring fem tusind mænd.

"Få dem til at lægge sig i grupper på omkring halvtreds," sagde han så til sine disciple. De gjorde, som der blev sagt og fik alle til at lægge sig. Så tog han de fem brød og de to

fisk, så op mod himlen, velsignede dem og brød dem, hvorefter han gav dem til disciplene, så de kunne servere dem for skaren. Og de spiste og blev alle mætte, og der blev endda samlet tolv kurve ind med stykker, der var blevet til overs.

Petrus' bekendelse

68. Engang, da han var alene og bad, kom disciplene hen til ham, og så spurgte han dem ligeud:

"Hvem anser folk mig for at være?"

"Johannes Døberen," sagde de, "andre mener, at du er Elias, andre igen, at en af de gamle profeter skulle være opstået."

"Men I," spurgte han dem så, "hvem anser I mig for at være?"

"Guds Messias," svarede Petrus.

Han formanede dem så i stærke vendinger til ikke at fortælle dette til nogen, for som han sagde:

"Det er nødvendigt, at Gudsmennesket skal lide meget, han skal forkastes af de ældste, førstepresterne og teologerne – ja, han skal dræbes, men oprejses på den tredje dag."

Om efterfølgelse

Henvendt til alle sagde han:

69. "Hvis nogen ønsker at efterfølge mig, må han fornægte sig selv, tage sit kors på sig hver dag og følge mig. For den, som ønsker at redde livet, skal miste det, men den som måtte miste livet på grund af mig, han skal redde det. Ja, hvad gavner det et menneske, om han vinder hele verden, hvis det koster ham hans liv? Den, der skammer sig over mig og over, hvad jeg siger, ham vil Gudsmennesket skamme sig over, når han kommer i sin guddomsglans sammen med sin far og de hellige engle.

Jeg skal fortælle jer en sandhed: Der er nogle af dem, der står her, som ikke skal smage døden, før de har set Guds rige."

En vision

70. Det var omkring otte dage efter denne tale, Jesus tog Petrus, Johannes og Jakob med op på bjerget for at bede. Og det skete, mens han bad, at hans fremtoning forandredes og hans tøj blev strålende hvidt. Og tænk, to mænd indledte en samtale med ham – det var Moses og Elias, som fremstod i lysende stråleglans og talte om den udgang, han skulle til at gennemføre i Jerusalem.

Petrus og hans ledsagere var imidlertid faldet i dyb søvn, men da de vågnede så de hans stråleglans og de to mænd stå sammen med ham.

"Mester!" sagde Petrus til Jesus, uden at ane, hvad han sagde, "her er godt at være. Skal vi ikke lave tre telte – et til dig, et til Moses og et til Elias...?"

Mens han talte, kom der en sky og overskyggede dem, og de blev frygtelig bange, da skyen indhyllede dem. Så lød der en stemme fra skyen:

"Dette er min søn, min udvalgte. Hør på ham!"

Da stemmen lød, kunne de kun se Jesus. De blev helt tavse, og i de følgende dage fortalte de ingen noget om, hvad de havde oplevet.

En epileptisk dreng

71. Dagen efter, at de var kommet ned fra bjerget, blev Jesus mødt af en stor folkemængde. Tænk, så var der en i mængden, der råbte:

"Mester, jeg beder dig! Kig på min søn, for han er min enbårne, og hør her, der er en ånd, der besætter ham, så han pludselig skriger, og den kaster ham omkuld i kramper og med fråde om munden, og kun med besvær

forlader den ham og efterlader ham maltrakteret. Ja, jeg bad dine disciple om at drive den ud, men det kunne de ikke."

"Åh, du utro og forkvaklede slægt!" svarede Jesus, "hvor længe skal jeg være sammen med jer og holde jer ud!? Kom her med din søn!"

Da han nærmede sig, kastede demonen ham omkuld i et krampeanfald, men Jesus truede ad den urene ånd, helbredte drengen og gav ham tilbage til sin far.

72. Alle blev bestyrkede over Guds storhed, men imens alle således undrede sig over alt det, han kunne, sagde Jesus til sine disciple: "Mærk jer mine ord: Gudsmennesket skal snart udleveres i menneskehænder!"

Men de fattede ikke, hvad han sagde. Deres øjne var tilslørede, så de intet forstod, og samtidig var de bange for at spørge ham ud om det, han sagde. Til gengæld begyndte de at diskutere indbyrdes om, hvem af dem, der var den største.

Om at være den største

Jesus kendte imidlertid deres hjertes inderste tanker, så han tog fat i et barn og stillede det ved siden af sig.

"Den, som tager imod dette barn i mit navn, tager imod mig," sagde han til dem, "og den, som tager imod mig, tager imod ham, der har sendt mig. Den, som er den mindste af alle, *han* er den store."

"Mester," svarede Johannes, "vi så én, der uddrev onde ånder i dit navn. Vi forbød ham det, fordi han ikke var sammen med os."

"Det skal I ikke forbyde," sagde Jesus til dem, "for den, der ikke er imod jer, er for jer."

Mod Jerusalem

73. Det var dengang, dagen for hans optagelse nærmede sig, at han vendte blikket mod Jerusalem, fast besluttet på at tage

derhen. Han sendte nogle sendebud foran sig, og de tog ind i en samaritansk landsby for at gøre klar til hans ankomst. Men de ville ikke tage imod ham, fordi han var så fast besluttet på at tage til Jerusalem.

Da disciplene Jakob og Johannes erfarede det, sagde de:

"Herre, ønsker du, at vi skal kalde ild ned fra himlen til at opsluge dem, sådan som Elias gjorde?"

Men han vendte sig om og rystede på hovedet ad dem:

"I aner ikke, hvad det er for en ånd, I indeholder," sagde han, "Gudsmennesket er jo ikke kommet for at ødelægge livet for mennesker, men for at redde dem."

Så gik de videre til en anden landsby.

74. Mens de nu var på vej, var der en, der sagde til ham:

"Jeg vil følge dig, hvor end du går."

"Rævene har huler og himlens fugle har rede," sagde Jesus til ham, "men Gudsmennesket har ikke det sted, hvor han kan hvile sit hoved."

"Følg mig!" sagde han til en anden.

"Herre," sagde han, "tillad mig først at gå hen og begrave min far."

"Lad de døde begrave deres døde," sagde han til ham, "men du, gå du ud og forkynd Guds rige."

En anden sagde:

"Jeg vil følge dig, Herre, men tillad mig at sige farvel til dem derhjemme."

"Ingen, som har lagt hånden på ploven og al ligevel ser sig tilbage, er klar til Guds rige," sagde han til ham.

Udsendelse af 72 disciple

75. Senere udpegede Herren 72 andre og udsendte dem i forvejen to og to til alle de byer og steder, hvor han selv ville komme.

"Høsten er stor," sagde han til dem, "men arbejderne få. Bed derfor høstens Herre om, at han må sende arbejderne ud til sin høst. Gå nu. Jeg sender jer ud som lam midt blandt ulve. Tag hverken pung eller taske eller sandaler med og hils ikke på nogen på vejen. Når I kommer ind i et hus, så sig først: Fred være med dette hjem. Er der en fredens søn til stede, vil jeres fred hvile over ham - hvis ikke, vil den vende tilbage til jer. Bliv nu i dette hjem og spis og drik, hvad de sætter for jer, for arbejderen er sin løn værd.

76. I skal ikke gå fra hus til hus. I hvilken som helst by, I kommer ind i og bliver modtaget, der skal I spise, hvad de sætter for jer - I skal helbrede syge og fortælle dem, at Guds rige er kommet tæt på dem.

Kommer I ind i en by, der ikke tager imod jer, skal I gå rundt i gaderne og sige: Selv støvet, fra jeres by, der klæber sig til vore fødder, ryster vi af imod jer. Og dog skal I vide, at Guds rige er tæt på.

Jeg kan godt sige jer, at det bliver nemmere for Sodoma på hin dag end for denne by.

Forbandet være du, Korazin! Forbandet være du, Betsajda! For hvis de undere, der skete hos jer, var foregået i Tyrus eller Sidon, ville de for længst sidde i sæk og aske og have omvendt sig. Det skal gå Tyrus og Sidon nemmere ved dommen end jer. Og du, Kapernaum! Du skal ikke løftes op til himlen - nej, til Hades skal du føres ned!

Den, som lytter til jer, lytter til mig, og den som forkaster jer, forkaster mig - men den, der forkaster mig, forkaster ham, der har udsendt mig."

77. Da de 72 vendte tilbage fortalte de med glæde:

"Herre, selv dæmonerne ligger under for os i dit navn."

"Jeg så Satan falde fra himlen som et lyn," sagde han til dem. "Hør her, jeg giver jer

magt til at træde på slanger og skorpioner og over fjendens samlede styrke, og intet - slet intet - skal skade jer. Men glæd jer ikke over, at ånderne ligger under for jer - nej, glæd jer over, at jeres navne er indskrevne i himlene. 78. I det øjeblik frydede Jesus sig i den hellige ånd og udbrød:

"Jeg lovpriser dig, far, himlens og jordens herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umælende små. Ja, far, således behagede det dig. Alt er blevet overdraget mig af min far, og ingen ved, hvem sønnen er, undtagen min far - eller hvem min far er, bortset fra sønnen og hvem, sønnen beslutter at åbenbare det for."

Så vendte han sig til disciplene alene og sagde:

"Velsignet være de øjne, som ser, hvad I ser! Jeg kan fortælle jer, at mange profeter og konger ønskede at se, hvad I ser, uden at de så det - at høre, hvad I hører, uden at de hørte det."

Hvem er min næste?

79. Se, der var på et tidspunkt en lovkyndig, der rejste sig op for at friste ham.

"Mester," sagde han, "hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?"

"Hvad står der skrevet i loven?" spurgte han ham, "hvordan læser du den?"

"Du skal elske Herren, din Gud af hele dit hjerte, med hele dit liv, med hele din styrke og med hele dit sind - og dit medmenneske som dig selv," svarede han.

"Du har svaret ret," sagde Jesus, "gør dette, så skal du leve."

Nu ville han retfærdiggøre sig selv, så han spurgte Jesus:

"Hvem er så mit medmenneske?"

"Der var en mand, der tog ned fra Jerusalem til Jeriko," svarede Jesus, "han blev overfaldet af røvere, som efter at have revet alt tøj

af ham og såret ham, tog bort og efterlod manden halvdød. Tilfældigvis kom en præst nu gående ad den samme vej. Han fik øje på manden, men gik videre i den modsatte side af vejen. Nu kom der også en levit til stedet. Han kom og så og gik videre i den modsatte side af vejen. Men en samaritaner, der var på rejse, kom hen til ham, og da han så ham, blev han fyldt af medlidenhed. Så han gik hen og forbandt hans sår og hældte olie og vin på dem. Han satte ham op på sit eget trækdyr og bragte ham til en kro, hvor han tog sig af ham. Næste dag tog han to denarer op, gav dem til kroværten og sagde:

"Tag dig af ham, og får du yderligere udgifter, betaler jeg dig, når jeg kommer tilbage." Hvem af disse tre forekommer dig nu at have været et medmenneske for ham, der blev overfaldet af røvere?"

"Han, som viste ham barmhjertighed," sagde han.

"Så gå også du hen og gør det samme," sagde Jesus til ham.

Martha og Maria

80. Da de nu gik videre, kom han ind i en landsby. Der var der en kvinde, der hed Martha, og hun tog imod ham i sit hjem. Hun havde en søster, der hed Maria, som satte sig ved Herrens fødder og lyttede til, hvad han sagde.

Imidlertid var Martha optaget af den megen opvartning, og på et tidspunkt kom hun hen og sagde:

"Herre, er du ligeglad med, at min søster har ladet mig være ene om at varte op? Sig til hende, at hun skal hjælpe mig!"

"Martha, Martha!" svarede Herren hende, "du er urolig og bekymret over mangt og meget. Men det er så lidt, der er nødvendigt, bortset fra ét eneste. Maria har nu valgt den gode del – den skal ikke tages fra hende.

Om bøn

81. Det hændte engang, mens Jesus var på et sted og bad, at, en af hans disciple sagde til ham da han var færdig:

"Herre, lær os at bede, sådan som også Johannes lærte sine disciple det.

"Når I beder," sagde han til dem, "skal I sige: Far! dit navn skal holdes helligt, dit rige skal komme.

Giv os hver dag vort daglige brød.

Tilgiv os vore synder, for også vi tilgiver enhver, som skylder os noget.

Led os ikke i fristelse."

Han sagde også til dem:

"Hvem af jer har måske en ven, som, hvis I går hen til ham ved midnatstid og siger til ham: Kære ven, lån mig lige tre brød, for min ven er kommet rejsende, og jeg har ingenting at sætte for ham – og han så svarer inde fra huset: Vold mig ikke besvær. Døren er allerede blevet låst, og mine børn er kommet i seng sammen med mig. Jeg magter ikke at stå op og give dig noget?

Jeg kan godt sige jer: han står ikke op og giver ham noget, fordi han er hans ven, nej, det er på grund af hans pågæenhed, han står op og giver ham alt, hvad han har brug for.

Derfor siger jeg jer: Bed, så skal der gives jer.

Søg, så skal I finde. Bank på, så skal der åbnes for jer. For enhver, der beder, han får, og enhver, der søger, han finder – ja, for ham, der banker på, skal der lukkes op.

Hvem af jer fædre ville give jeres søn en slange, når han beder om en fisk – eller en skorpion, når han beder om et æg? Så når I, som er onde, kender til at give gode gaver til jeres børn, hvor meget mere vil så ikke vor far i himlen skænke en god ånd til dem, der beder ham om det?"

Onde ånder

82. Engang uddrev han en dæmon, der var stum, og det skete virkelig, da dæmonen var faret ud, at den stumme talte, så skarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde:

”Det var nok ved Beelzebul, dæmonernes fyrste, han uddrev dæmonerne.” Andre fristede ham og forlangte et tegn fra himlen af ham. Da han nu kendte deres tanker, sagde han til dem:

”Ethvert rige, der er i splid med sig selv, er dømt til undergang, så hus falder over hus. Men hvis nu Satan selv er kommet i splid med sig selv, hvordan kan hans rige så bestå? I siger jo, at det er ved Beelzebul, jeg uddriver dæmonerne. Men hvis det er ved Beelzebul, jeg uddriver dæmonerne, ved hvem uddriver jeres egne sønner dem så? Derfor skal de være jeres dommere. Er det derimod ved Guds finger, jeg uddriver dæmonerne – ja, så er Guds rige kommet til jer.

Når den stærke vogter sin gård med våben i hånd, har han sin ejendom i fred. Men når en, der er stærkere end ham, overfalder ham og besejrer ham, fjerner han al den udrustning, han havde sat sin lid til, og deler ud af sit bytte.

Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder!

Når den urene ånd har forladt mennesket, går den igennem udtørrede steder for at søge hvile. Dog finder den ingen hvile og siger så: Jeg vil vende tilbage til mit hjem, som jeg forlod. Og den kommer tilbage og finder det fejlet og gjort i stand. Så tager den ud og henter syv andre ånder – ondere end den selv – og de tager ind og slår sig ned der, så det sidste bliver værre for det menneske end det første.”

Da han havde sagt dette, så råbte en kvinde fra skaren til ham:

”Velsignet være det skød, som bar dig – de bryster, du diede!”

”Nej, nej!” sagde han, ”velsignet være de, som hører Guds fortælling og holder sig til den!”

Jonastegnet

83. Mens skarerne strømmede til, tog han ordet og sagde:

”Denne slægt er en ond slægt. Tegn på tegn forlanger den, men intet tegn skal gives den – ikke andet end Jonas’ tegn. For ligesom Jonas blev et tegn for folk fra Ninive, således skal Gudsmennesket blive det for denne slægt. Sydens dronning skal stå frem ved dommen sammen med mænd fra denne slægt, og hun skal fordømme dem, for *hun* kom fra jordens ende for at lytte til Salomons visdom – og se, her er mere end Salomon!

Mænd fra Ninive skal rejse sig ved dommen sammen med denne slægt, og de skal fordømme den, for *de* omvendte sig ved Jonas’ prædiken – og se, her er mere end Jonas!

84. Ingen sætter en tændt lampe på et hemmeligt sted eller under en kurv, men på en lystestage, så de, der kommer ind, kan se lyset. Det er dit øje, der er legemets lampe. Når dit øje er klart, er hele dit legeme lys – men er det ondt, er dit legeme mørke. Pas på, at ikke lyset i dig i virkeligheden er mørke. Så hvis dit legeme er fuldt af lys uden mørke pletter, vil det hele være lys, som når den strålende lampe oplyser dig.

Forbandede farisæere og lovkyndige

85. Mens han således talte, indbød en farisæer ham til at spise hos sig, så han gik ind og lagde sig til bords. Da farisæeren så det, undrede han sig over, at han ikke vaskede sig før spisningen. Så sagde Herren til ham:

”Hvad så med jer farisæere? I renser ydersiden af bægeret og fadet, men indvendig er I

fulde af grådighed og ondskab. Tåber! Han, som skabte det ydre, skabte vel også det indre? Brug hellere det indre til barmhjertighed, så vil I opdage, at alt er rent for jer. Nej, forbandet være I farisæere! For I betaler tiende af mynte og rude og alle slags grøntsager, men dommen og kærligheden til Gud forbigår I. Det ene skal I huske, men ikke forsømme det andet.

86. Forbandet være I, farisæere! For I elsker de fornemste pladser i synagogerne og at blive hilst på torvene.

Forbandet være I, for I er som grave uden mindesmærker. Mennesker tramper rundt oven på dem uden at vide det."

"Mester," svarede en af de lovkyndige ham, "du fornærmer også os, når du taler sådan."

"Forbandet være også I, lovkyndige! For I lægger tunge byrder på mennesker, og selv rører I ikke byrderne med så meget som en finger.

87. Forbandet være I, for vel bygger I profeterne mausolæer, men det var jeres forfædre, der dræbte dem. Altså er I vidner til og giver samtykke til jeres forfædres handlinger. De slog dem jo ihjel, men I bygger deres gravmæler. Derfor siger Guds visdom:

Jeg vil udsende profeter og apostle til dem, og nogle af dem vil de slå ihjel og forfølge, for at blodet fra alle profeterne, som er blevet spildt lige fra verdens grundlæggelse, skal denne slægt stå til ansvar for - lige fra Abels blod til blodet fra Zakarias, som blev dræbt mellem alteret og templet. Ja, jeg gentager: denne slægt skal stå til ansvar for det!

88. Forbandet være I lovkyndige, for I har smidt kundskabens nøgle væk. Selv gik I ikke ind, og dem, som ville ind, forhindrede I i det."

Da han var kommet ud derfra, begyndte teologerne og farisæerne for alvor at presse ham

til at sige noget om forskellige forhold. De holdt nemlig øje med ham for at kunne gribe ham i noget af det, han sagde.

Det var på den tid, hvor tusindvis af mennesker var samlet, så de nærmest trampede på hinanden, at han først begyndte at sige til sine disciple:

"Vogt jer for den surdej, som farisæernes hykleri er. For der er intet fordækt, der ikke skal åbenbares - intet skjult, som ikke skal blive kendt. Tværtimod vil alt, hvad I siger i mørket blive hørt i lyset, og hvad I har hvi-sket i øret i det hemmelige rum, vil blive forkyndt på hustagene.

Jeg kan godt sige jer, kære venner, frygt ikke for dem, der slår legemet ihjel og derefter ikke er i stand til at gøre yderligere. Nej, jeg skal vise jer, hvem I skal frygte: I skal frygte ham, som efter drabet har magt til at kaste folk i *Gehenna*. Ja, jeg gentager: *ham* skal I frygte!

Sælges ikke fem spurve for en krone?⁵ Og ikke én af dem er glemt af Gud. Nej, endog alle jeres hovedhår er talte. Frygt ikke! I er mere værd end mange spurve.

Jeg kan fortælle jer, at enhver, der vedkender sig mig overfor mennesker, ham vil Guds-mennesket også vedkende sig overfor Guds engle. Men den, der har fornægtet mig overfor mennesker, han vil blive fornægtet overfor Guds engle.

Enhver, der siger noget imod Gudsmennesket, ham skal det tilgives, men den, der har bespottet den hellige ånd, skal ikke tilgives. Når de fører jer frem for synagogerne og herskerne og myndighederne, så skal I ikke være bekymrede for, hvordan I skal forsvare jer eller hvad I skal sige, for hellig ånd skal nok lære jer, hvad I skal sige i øjeblikket."

⁵ Se note 107

Om at være ubekymret

89. Engang var der en fra mængden, der sagde til Jesus:

"Mester, sig til min bror, at han skal dele arven med mig."

"Menneske dog!" sagde han til ham, "hvem har udpeget mig til dommer eller til mægler mellem jer? Pas på, at I vogter jer for grådighed. Ingens liv beror jo på, om han har overflod af ejendom."

90. Så fortalte han dem en lignelse:

"Der var en rig mand, hvis mark havde båret godt, så han tænkte ved sig selv: Hvad skal jeg nu gøre, for jeg har ikke noget sted, hvor jeg kan samle min afgrøde? Nåh, jo, sagde han så, jeg vil rive mine lader ned og bygge nogle større, og der vil jeg opbevare alt mit korn og alt mit gods. Og så vil jeg sige til min sjæl: Sjæl! Nu har du meget godt på lager til mange år. Slå dig til ro - spis, drik og vær glad!

Men Gud sagde til ham: Dit fjols! I denne nat kræves din sjæl af dig. Hvad nu med alt det, du har forberedt - hvem skal nyde godt af det? Sådan er det med den, der bare lægger til side til sig selv og ikke er rig i Gud.

Derfor siger jeg jer," fortsatte han henvendt til disciplene, "vær ikke bekymrede for livet, hvad I skal spise eller for kroppen, hvad I skal tage på. Er ikke livet mere end maden - kroppen mere end tøjet?

Tænk på ravnene, som hverken sår eller høster og som hverken har lager eller lade - og dog føder Gud dem. I er så meget mere værd end fuglene!

Hvem af jer er i stand til at føje så meget som en time til jeres liv ved at bekymre jer? Så hvis ikke I kan gøre selv det mindste, hvorfor så bekymre jer om alt det andet?

Tænk på liljerne, hvordan de bare vokser. De arbejder ikke, spinder ikke, men jeg siger jer, end ikke Salomon i al sin pragt var klædt som

en af dem. Så når Gud nu i den grad klæder græsset på marken, der står i dag, og som kastes i ovnen i morgen, hvor meget mere så ikke jer? Har I slet ingen tillid?

I skal altså ikke gå og spekulere over, hvad I skal spise, eller hvad I skal drikke - nej, lad være med at bekymre jer. Det er jo den slags alverdens folk spekulerer på, men *jeres* far ved godt, at I har brug for det. Søg hans rige, så skal I få det andet i tilgift.

Om årvågenhed

91. Frygt ikke, lille flok, for det har behaget jeres far at skænke jer riget. Sælg jeres ejendele og vis barmhjertighed. Skaf jer punge, som ikke ældes - en uforgængelig skat i himlen, hvor ingen tyv kommer nær - hvor intet møl fortærer. For hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være.

92. Lad bæltet være spændt om livet på jer og lamperne tændt. Ja, vær også I som de mennesker, der venter på, at deres herre vender tilbage fra brylluppet - så de straks kan lukke op for ham, når han kommer og banker på. Velsignet være de slaver, som herren finder årvågne, når han kommer. Ja, jeg kan godt sige jer, han vil selv binde op om sig, sætte dem til bords og gå rundt og servere for dem. Hvad enten han kommer i den anden - ja, selv i den tredje nattevagt og finder dem i gang med det - velsignet være de tjenere! Men det skal I vide: hvis husets herre vidste, hvad tid tyven kommer, ville han ikke tillade noget indbrud i sit hus. Vær også I beredte, for Gudsmennesket kommer i den time, I ikke regnede med det."

"Herre," sagde Petrus, "taler du til os i denne lignelse, eller gælder den alle?"

93. "Hvem er nu den trofaste og kloge forvalter," fortsatte Herren, "som hans herre vil

sætte over sine husfolk, så han kan give dem deres madrationer i rette tid? Velsignet være den slave, som hans herre finder i gang med det, når han kommer. Jeg kan godt sige jer: han vil sætte ham over hele sin ejendom. Men hvis sådan en slave tænker i sit stille sind: Min herre er nok forsinket, og han så begynder at slå drengene og pigerne og æde og drikke sig fuld, så vil denne slaves herre dukke op den dag, han mindst venter det – i den time han ikke havde regnet med, og så vil han hugge ham midt over og give ham plads sammen med de utro.

Den slave, som har vidst besked med sin herres vilje, og som ikke har forberedt noget eller udført noget efter hans vilje, han skal have mange slag. Den, som ikke har kendt hans vilje, men som alligevel har gjort noget strafbart, han skal have få slag.

Enhver, som har fået meget givet, af ham skal der kræves meget, og den som blev betroet meget, af ham skal der forlanges så meget mere.

Om lidenskab

94. Ild kom jeg for at kaste over jorden, og hvor ville jeg ønske, den allerede havde fænget!

Der er en dåb, jeg skal døbes med, og hvor det plager mig, indtil den er fuldbyrdet!

Tror I, jeg kom for at skabe fred på jorden? Nej, tværtimod siger jeg: fjendskab! Fra nu af vil der være fem i et hus, og de vil være splittede – tre mod to og to mod tre. Der skal være splid mellem far og søn, mellem søn og far – mellem mor og datter og datter og mor – svigermor og svigerdatter – ja, svigerdatter og svigermor.”

Tidens tegn

95. Han sagde også til skarerne:

”Når I ser en sky stige op i vest, siger I straks: der kommer en byge – og det gør der. Og når søndenvinden blæser, siger I: Det bliver varmt – og det bliver det.

Hyklere! Jordens og himlens fænomener forstås I at tyde, men tidens tegn fatter I ikke, hvordan I skal tyde?

Hvorfor skønner I end ikke for jer selv, hvad der er ret? Så når du går til retten sammen med din modpart, så gør dig allerede på vejen umage for at indgå forlig med ham, så han ikke skal slæbe dig for dommeren, og dommeren skal overgive dig til betjenten, og betjenten skal kaste dig i fængsel. Jeg siger dig, du kommer ikke ud derfra, før du har betalt den sidste øre.”⁶

Skæbne og skyld

96. Nu var der på den tid nogle af de tilstedeværende, der fortalte ham om de galilæere, hvis blod, Pilatus havde blandet med blodet fra deres offerdyr.

”Så I mener, at disse galilæere var større syndere end alle andre galilæere, fordi de måtte udstå dette?” spurgte han dem, ”Nej, siger jeg jer. Men hvis ikke I omvender jer, vil I alle gå til grunde på samme måde. Eller hvad med de atten, som tårnet i Siloa faldt ned over og dræbte? Mener I, at de var større skyldnere end alle andre mennesker, der bor i Jerusalem? Nej, siger jeg jer. Men hvis ikke I omvender jer, skal I alle gå til grunde.”

Så fortalte han dem en lignelse:

”En mand plantede et figentræ i sin vingård. Han kom så hen og ledte efter frugt på det, men fandt ingen. Så sagde han til gartneren: ”Hør her, Gennem tre år er jeg nu kommet og har ledt efter frugt på dette figentræ uden at

⁶ Se note 75.

finde noget. Hug det om! Hvorfor skal det optage pladsen til ingen nytte?"

"Herre," svarede gartneren ham, "lad det stå dette år med, så skal jeg grave omkring det og gøde jorden, og så skal det nok bære frugt. Hvis ikke, så kan du jo hugge det om."

En krumbøjet kvinde

97. Engang underviste han i en af synagogerne på en sabbat. Se, nu var der en kvinde tilstede, der havde haft en sygdom i 18 år. Hun var helt sammenkrummet, ude af stand til at rejse sig i fuld højde. Da Jesus fik øje på hende, kaldte han hende til sig og sagde:

"Kvinde, du er blevet løst fra din sygdom." Så lagde han sin hånd på hende, og straks kunne hun rette sig op, og hun lovpriste Gud. Men nu tog synagogeforstanderen ordet. Han var vred over, at Jesus havde helbredt på en sabbat, så han sagde til forsamlingen:

"Der er seks dage, hvor man bør arbejde. På dem kan I komme og blive helbredt, men ikke på sabbatsdagen." "Din hykler!" svarede Herren ham, "hvem af jer løser ikke sin okse eller sit æsel fra krybben på en sabbat og fører det hen, så det kan drikke? Men hende her – en Abrahams datter, som Satan har holdt lænket – tænk engang i 18 år – skulle hun ikke kunne blive løst fra disse lænker, bare fordi det er sabbat i dag?"

Da han sagde dette, blev alle hans modstandere skamfulde, mens hele forsamlingen frydede sig over alle de herlige ting, der skete gennem ham.

Om Guds rige

98. "Guds rige," sagde han engang, "hvad minder det om? Hvad skal jeg sammenligne det med? Jo, det ligner et sennepsfrø, som et menneske tog og smed ind i sin have. Det

voksende op og blev til et træ, hvor himlens fugle kom og byggede rede i dets grene. Hvormed skal jeg sammenligne Guds rige?" sagde han igen. "Jo, det ligner surdej, som en kvinde æltede ind i tre mål mel, indtil det hele var gennemsyret."

Den snævre dør

99. Jesus kom igennem byer og landsbyer, hvor han underviste, mens han var på vej mod Jerusalem.

"Herre!" var der en, der spurgte ham, "er det kun få, der bliver befriet?"

"Stræb efter at gå ind gennem den snævre dør," svarede han, "for jeg kan fortælle jer, at mange vil søge at komme ind uden at kunne det. Fra det øjeblik, hvor husherren har rejst sig og lukket døren, og hvor I står udenfor og begynder at banke på døren og beder:

"Luk op for os, Herre!" Da vil han svare jer: "Jeg aner ikke, hvor I kommer fra."

"Jamen, vi spiste og drak jo sammen med dig," vil I så hævde, "og det var i vores gader, du underviste."

"Jeg siger jer," vil han gentage, "jeg aner ikke, hvor I kommer fra. Gå væk med jer, alle I, som begår uretfærdighed. Der skal være gråd og tænderskæren, når I ser Abraham, Isak og Jakob sammen med alle profeterne i Guds rige, mens I selv skal kastes udenfor. De skal komme fra øst og vest – fra nord og syd og ligge til bords i Guds rige, og se, således skal de sidste blive de første og de første de sidste."

Jerusalem

100. På den tid kom nogle farisæere hen til ham og sagde:

"Rejs bort herfra, for Herodes er ude på at slå dig ihjel."

"Gå hen og fortæl den ræv," sagde han, "se, i dag og i morgen uddriver jeg dæmoner og

foretager helbredelser- men på tredjedagen bliver jeg fuldkommen. Nej, i dag og i morgen og den følgende dag bør jeg fortsætte, for det passer sig ikke for en profet at blive dræbt udenfor Jerusalem.

Jerusalem, Jerusalem! Du som dræber profeterne og stener dem, der er udsendt til dig. Hvor mange gange har jeg ønsket at samle dine børn, som en høne samler sine kyllinger under sine vinger - men I ville ikke! Hør nu her! Jeres hus bliver overladt til jer selv. Ja, jeg siger jer: I skal ikke mere se mig, før den dag oprinder, hvor I siger: Velsignet være han, som kommer i Herrens navn!"

Helbredelse på sabbatten

101. Se, engang hændte det, at han kom ind i en af de ledende farisæeres hjem på en sabbat for at holde måltid⁷ - og de holdt øje med ham. Så står der et menneske foran ham med ødem i hele kroppen, så Jesus henvendte sig til de lovkyndige og farisæerne og spurgte: "Er det tilladt at helbrede på sabbatten eller ej?"

Men de tav.

Så tog han fat i manden, helbredte ham og lod ham gå.

"Hvem af jer," sagde han så til dem, "ville ikke straks redde jeres søn eller okse op, hvis de var faldet i en grøft, selv om det var sabbat?"

Det kunne de ikke svare på.

Om at være indbudt

102. Så fortalte han en lignelse til de indbudte, da han lagde mærke til, hvordan de udsøgte sig de øverste pladser:

"Når nogen inviterer dig til bryllup," sagde han, "så læg dig ikke på den øverste plads. Det kan jo være, der er inviteret en, der er

fornemmere end dig, så han, der har inviteret både dig og ham, kommer hen til dig og siger: Giv din plads til ham her! Så må du med skam indtage den nederste plads.

Nej, når du bliver inviteret, så gå hen og læg dig på den nederste plads. Så kommer han, der har inviteret dig måske hen og siger: Sæt dig højere op, min ven! Så vil du blive hædret foran alle dem, der ligger til bords sammen med dig. For enhver, der ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes."

Henvendt til ham, der havde indbudt ham, sagde han nu:

"Når du arrangerer en frokost eller en middag, så lad være med at indbyde dine venner eller brødre eller din familie eller dine rige naboer, så de ikke skal indbyde dig som tak for sidst - som en slags modydelse til dig.

Nej, når du holder fest, så indbyd fattige, krøblinger, lamme og blinde. Så skal du være velsignet, for de har ikke noget at betale dig tilbage med. Til gengæld vil du få det tilbage i form af de retfærdiges opstandelse."

Da en af gæsterne hørte det, sagde han til Jesus:

"Velsignet være han, som holder måltid i Guds rige."

"Der var engang en mand," sagde han til ham, "der arrangerede en stor middag og inviterede mange. Før middagen sendte han sin slave ud for at sige til de indbudte:

"Kom, maden er allerede serveret."

Men de begyndte alle som en at undskylde sig. Den første sagde til ham:

"Jeg har købt en mark og bliver nødt til at gå ud og se på den. Jeg beder dig have mig undskyldt."

En anden sagde:

⁷ Egentlig: 'spise brød'.

"Jeg har købt fem spand okser, som jeg skal hen og godkende. Jeg beder dig have mig undskyldt."

En tredje sagde:

"Jeg har lige giftet mig, og derfor kan jeg ikke komme."

Slaven gik nu tilbage og fortalte det til sin herre. Så blev husherren vred og sagde til sin slave:

"Skynd dig ud på byens gader og stræder og hent de fattige og forkrøblede, de blinde og lamme herind."

Snart efter sagde slaven:

"Det er sket, som du befalede, men der er stadig plads."

"Så gå ud på vejene og ved gærderne," sagde herren til sin slave, "og nød dem til at komme, så mit hus kan blive fyldt. For det kan jeg sige jer: ingen af de mænd, som er blevet indbudt, skal smage mit festmåltid."

Om at være Jesu discipel

103. Efterhånden fulgte store skarer Jesus, så på et tidspunkt vendte han sig om og sagde til dem:

"Hvis nogen kommer til mig og ikke afskyr sin egen far og mor, kone og børn, brødre og søstre – ja, selv sit eget liv, kan han ikke være min discipel. Den, som ikke bærer sit kors og kommer med mig, kan ikke være min discipel.

Hvis én for eksempel vil i gang med at bygge et tårn, sætter han sig så ikke først ned og udregner omkostningerne, for at se om han har råd til at gennemføre projektet? Han skulle jo nødig have lagt fundamentet uden at være i stand til at afslutte byggeriet, så alle, der ser det begynder at håne ham: Sikke dog et menneske, der begyndte at bygge, men ikke kunne gøre det færdigt!

Eller hvilken konge, der planlægger at gå i krig med en anden konge, sætter sig ikke

først ned og lægger råd op om, hvorvidt han er i stand til med ti tusind mand at møde ham, der kommer imod ham med tyve tusind? Og hvis ikke sender han en udsending og forhandler om fred, mens han endnu er langt borte.

På samme måde kan ingen af jer, der ikke opgiver alt, hvad han ejer, være min discipel. Salt er en god ting, men hvis selv saltet bliver smagløst, hvad skal man så salte med? Det dur hverken til jorden eller som gødning. Man smider det ud.

Den, som har ører at høre med, han høre!"

Om de fortabte

104. Alle tolderne og synderne holdt sig nær ved Jesus for at høre ham, så både farisæerne og teologerne skumlede og sagde:

"Den mand tager imod syndere og spiser sammen med dem."

Så fortalte han dem følgende lignelse:

"Hvis I havde 100 får og havde mistet bare ét af dem, hvem af jer ville så ikke efterlade de 99 i ødemarken og gå ud efter det fortabte, indtil han finder det? Og når han så finder det, lægger han det op på sine skuldre af lutter glæde. Når han kommer hjem sammenkalder han venner og naboer og siger: "Glæd jer sammen med mig! for jeg har fundet mit får, som jeg havde mistet."

Jeg kan fortælle jer, at der på samme måde vil blive større glæde i himlen over én synder, der omvender sig, end over 99 retfærdige, der ikke har brug for omvendelse.

Eller hvilken kvinde, der har ti drakmer og mister én af dem, tænder ikke lys og fejer hele huset og leder grundigt, indtil hun finder den? Når hun så har fundet den, sammenkalder hun venner og naboer og siger: "Glæd jer sammen med mig, for jeg har fundet min drakme, som jeg havde mistet."

Således, kan jeg sige jer, bliver der glæde for Guds engle over én synder, der omvender sig.

105. Der var en mand, der havde to sønner." fortsatte han, "Den yngste af dem sagde på et tidspunkt til sin far:

"Far, giv mig den del af ejendommen, der tilfalder mig."

Så skiftede han ejendommen imellem dem. Ikke mange dage senere tog den yngste søn afsted efter at have pakket alle sine ting. Han tog til et fjernt land, og der ødslede han sin ejendom bort i et udsvævende liv. Da han havde opbrugt alt, udbrød der en slem hungersnød i hele landet, så han kom til at lide nød. Så gik han ud og holdt sig til gode hos en af borgerne i landet, som så sendte ham ud på sine marker for at fodre svin. Her længtes han efter at fylde sin mave med de karobbælg,⁸ svinene åd, men ingen gav ham noget.

Endelig kom han til sig selv og tænkte:

"Hvor mange af min fars daglejere har ikke overflod af mad, og her sidder jeg og er ved at dø af sult. Nu står jeg op og går til min far, og så vil jeg sige til ham: Far, jeg har syndet imod himlen og imod dig. Jeg er ikke længere værdig til at kaldes din søn. Gør mig bare til en af dine daglejere."

Så stod han op og gik hjem til sin far.

Men endnu mens han var langt borte, fik hans far øje på ham og blev fyldt med medlidenhed, så han løb hen og faldt ham om halsen og kyssede ham.

Nu sagde sønnen så til ham:

"Far, jeg har syndet imod himlen og imod dig. Jeg er ikke længere værdig til at kaldes din søn..."

"Skynd jer at komme med den bedste kjole og giv ham den på," sagde hans far til sine

slaver, "og sæt en ring på hans finger og sandaler på hans fødder. Og hent fedekalven ind og slag den. Lad os nu spise og være glade. For min søn her var død og er blevet levende igen. Han var fortabt, men er blevet genfundet."

Så begyndte festen.

Imidlertid var hans ældste søn ude på marken. Da han kom og nærmede sig huset, hørte han musik og dans. Så tilkaldte han en af drengene og begyndte at udspørge ham om, hvad der foregik.

"Din bror er kommet," svarede han, "og din far har slagtet fedekalven, fordi han kom hjem i god behold."

Så blev han vred og ville ikke gå indenfor, men hans far gik ud og tryglede ham.

"Hør nu her," svarede han sin far, "i så mange år har jeg puklet for dig uden at bryde et eneste af dine bud, og mig har du aldrig givet så meget som et kid, så jeg kunne holde fest sammen med mine venner. Men så snart han der, din søn, som har fået din ejendom bort sammen med ludere, dukker op, så slagter du fedekalven for ham!"

"Mit barn," sagde han til ham, "du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men nu bør vi holde fest og være glade, for din bror her var død, men er blevet levende igen – han var fortabt, men er blevet genfundet."

En utro hushovmester

106. Engang fortalte Jesus denne fortælling til sine disciple:

"Der var en rig mand, der havde en hushovmester. Om ham fik han en dag at vide, at han ødslede hans ejendom bort, så han kaldte ham til sig og sagde til ham:

"Hvad er det, jeg hører om dig? Aflæg regnskab for din forvaltning, for du kan ikke længere beholde din stilling."

⁸ Måske bedre kendt som Johannesbrød

"Hvad skal jeg nu gøre," tænkte hushovmesteren ved sig selv, "når min herre tager min stilling fra mig? Grave orker jeg ikke - tigge skammer jeg mig ved ... Jo, nu ved jeg, hvad jeg skal gøre, så folk vil modtage mig i deres hjem, når jeg bliver fjernet fra min stilling." Han kaldte så alle sin herres skyldnere til sig og sagde til den første:

"Hvor meget skylder du min herre?"

"Hundrede tønder olie," svarede han.

"Tag dit gældsbevis, sæt dig hurtigt ned og skriv halvtreds."

Derefter sagde han til en anden:

"Og du, hvor meget skylder du?"

"Hundrede mål hvede," svarede han.

"Tag til gældsbevis og skriv firs," sagde han.

Og herren roste den uretfærdige hushovmester, fordi han havde handlet kløgtigt. Jo, for denne verdens børn handler kløgtigere overfor deres egen slægt end lysets børn. Ja, jeg siger jer: skaf jer venner ved hjælp af uretfærdighedens mammon, så de kan modtage jer i de evige boliger, når pengene slipper op.

Den, som er tro i det små, er også tro i det store, og den, der er uretfærdig i det små, er også uretfærdig i det store. Så hvis I ikke har været tro mod det uretfærdige mammon, hvem skulle så betro jer den sande rigdom? Og hvis I ikke har været tro mod en andens ejendom, hvem skulle så give jer jeres egen? 107. Ingen husslave er i stand til at tjene to herrer, for enten vil han afsky den ene og elske den anden eller hengive sig til den ene og foragte den anden. I kan ikke tjene både Gud og Mammon."

Alt dette hørte farisæerne, der holdt meget af penge, så de gjorde nar ad ham. Men han sagde til dem:

"I er sådan nogle, der gerne retfærdiggør jer selv overfor mennesker, men Gud kender

jeres hjerter. Hvad der lovprises blandt mennesker, er en væmmelse for Gud!

108. Loven og profeterne gjaldt indtil Johannes. Fra da af forkyndes Guds rige og alle kæmper sig vej ind i det. Og dog er det nemmere for himlen og jorden at forgå, end at så meget som en tøddel af loven falder bort.

Enhver, som skiller sig fra sin kone og gifter sig med en anden, bedriver hor. Også den, der gifter sig med en fraskilt kvinde, bedriver hor.

Lazarus

109. Der var engang en rig mand, der gik klædt i fint purpurrødt linned og levede hver dag i sus og dus. Samtidig lå der en fattig mand ved hans dør, der hed Lazarus. Han var fuld af sår og ønskede blot at blive mæt af det, som faldt fra den rige mands bord, men det var kun hundene, der kom hen for at slikke hans sår.

Så hændte det, at den fattige mand døde og englene kom og bar ham bort til Abrahams bryst. Også den rige mand døde og blev begravet. Da han åbnede øjnene i Hades, hvor han var under tortur, ser han langt borte Abraham og Lazarus ved hans bryst.

"Far Abraham!" råbte han så, "forbarm dig over mig og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og læske min tunge, for jeg martres af denne ild."

"Mit barn," sagde Abraham, "husk på, at du havde det godt, mens du levede, samtidig med at Lazarus døjede ondt. Til gengæld trøstes han her, mens du lider. Derudover er der lavet en dyb afgrund mellem os og jer, så de, der ønsker at komme over fra os til jer ikke er i stand til det, så lidt som de kan komme derfra over til os."

"Men far, så beder jeg dig," sagde han, "at du vil sende Lazarus til min fars hus - jeg har nemlig fem brødre - så han kan advare dem,

for at ikke også *de* skal havne i dette tortursted."

"De har Moses og profeterne," sagde Abraham, "dem kan de lytte til."

"Nej, far Abraham," sagde han, "men hvis der kommer én til dem fra de døde, skal de nok omvende sig."

"Hvis ikke de lytter til Moses og profeterne," svarede han ham, "vil de heller ikke blive overbevist, om så én stod op af døde."

Om tilgivelse og hengivenhed

110. Engang sagde Jesus til sine disciple:

"Det er umuligt at undgå at falde fra, men forbandet være den, der er årsag til det! Det var bedre for ham, om en møllesten blev hængt om halsen på ham og han blev kastet i havet, end at han skulle få blot én af disse små til at falde fra.

Vær opmærksomme mod hinanden! Hvis din bror synder, så sæt ham i rette, og hvis han angrer, så tilgiv ham. Om han så synder imod dig syv gange om dagen og syv gange vender tilbage til dig og siger, at han angrer, så skal du tilgive ham."

111. "Herre, giv os hengivenhed!" sagde apostlene til Herren.

"Hvis I havde hengivenhed som et sennepskorn," sagde Herren, "kunne I sige til dette morbærtræ: Ryk dig op med rode og plant dig i havet! Og det ville adlyde jer.

Hvis I havde en slave, der pløjede eller vogtede får, hvem af jer ville så sige til ham, når han kom hjem fra marken: Kom straks og læg dig til bords? Nej, vil I ikke snarere sige til ham: Lav mad til mig, og når du har skiftet tøj, kan du servere for mig, mens jeg spiser og drikker. Bagefter kan du selv spise og drikke? Han er vel ikke ligefrem taknemmelig mod slaven, fordi han gjorde som befalet? Det samme gælder jer. Når I har udført alt, hvad I

er blevet befalet, skal I sige: Vi er kun uværdige slaver, der blot har gjort, hvad vi fik besked på."

Ti spedalske

112. På sin vej mod Jerusalem rejste Jesus tværs igennem både Samaria og Galilæa. Da han var på vej ind i en landsby, blev han mødt af ti spedalske mænd, der stod langt borte og råbte:

"Jesus, mester! Forbarm dig over os!"

"Gå I bare hen og vis jer frem for præsterne," råbte han til dem, da han så dem, og mens de var på vej blev de rensede.

Én af dem vendte imidlertid tilbage, da han opdagede, at han var blevet helbredt. Han lovpriste Gud med høj røst, faldt ned for Jesu fødder og takkede ham. Det var ovenikøbet en samaritaner.

"Var der ikke ti, der blev rensede?" spurgte Jesus. "Hvor er de ni? Fandtes der virkelig ikke andre end denne fremmede, der kom tilbage for at give Gud æren?"

"Rejs dig op og gå!" sagde han til ham, "det er din hengivenhed, der har befriet dig!"

Om Guds rige

113. Da han engang blev spurgt af farisæerne om, hvornår Guds rige kommer, svarede han dem:

"Guds rige kommer ikke, så man kan udpege det eller sige: Se, hér eller dér er det. For hør nu her: Guds rige er inden i jer."

Henvendt til disciplene sagde han:

"Der skal komme dage, hvor I vil længes efter at opleve blot én af Gudsmenneskets dage, uden at I skal få den at se. De vil sige til jer: Se der! Se her! Men gå ikke derhen og følg ikke efter dem! For som lynet, der lyner og lyser op fra den ene ende af himlen til den anden, sådan vil det være med

Gudsmennesket til sin tid. Dog først må han lide meget og forkastes af denne slægt. Som det skete i Noahs dage, således vil det også være i Gudsmenneskets dage. De spiste og drak, giftede sig og blev bortgiftet, lige indtil den dag, hvor Noah gik ind i arken, og oversvømmelsen kom og ødelagde alt. Eller ganske som det skete i Lots dage, hvor de spiste og drak, købte og solgte, plantede og byggede. Men den dag, Lot gik ud af Sodoma, regnede det med ild og slagter fra himlen, og alt blev ødelagt. Sådan går det den dag, hvor Gudsmennesket bliver åbenbaret.

På den dag skal den, der befinder sig på hustaget, ikke gå ned og hente sine ting inde i huset. Og den, der befinder sig på marken, skal heller ikke vende tilbage til det, han har efterladt. Husk på Lots kone!⁹ Den, der søger at redde livet, skal miste det, men den som mister det, skal bevare det.

Jeg siger jer, at den nat, ligger der måske to i den samme seng – den ene bliver taget med, den anden efterladt. To kvinder maler måske korn ved den samme kværn – den ene bliver taget med, den anden efterladt.”

”Hvor, Herre?” spurgte de ham så.

”Hvor liget er, der vil ørnene samles,” svarede han dem.

Dommeren og enken

114. Engang fortalte han dem en lignelse om, at man altid skal bede uden at miste modet:

”I en by boede der en dommer, som hverken havde ærefrygt for Gud eller respekt for mennesker. I den samme by boede der en enke, som jævnligt kom hen til ham og sagde:

”Skaf mig ret overfor min modpart!”

En tid lang ville han ikke, men til sidst sagde han til sig selv:

”Selv om jeg hverken har ærefrygt for Gud eller respekt for mennesker, vil jeg alligevel give hende ret, for denne enke volder mig besvær. Det skulle jo nødig ende med, at hun kommer og slår mig i ansigtet.”

”Hør efter, hvad den uretfærdige dommer siger,” sagde Herren. ”Skulle Gud så ikke skaffe sine udvalgte ret – de, som råber til han dag og nat – og have tålmodighed med dem? Jo, siger jeg, han vil skaffe dem ret – og det snart.

Men når det så er sagt, så er spørgsmålet, om Gudsmennesket mon vil finde hengivenheden på jorden?”

Farisæeren og toldereren

Engang fortalte han denne lignelse til nogle, som stolede på, at de selv var retfærdige, og som foragtede andre:

”To mennesker gik op til templet for at bede. Den ene var farisæer – den anden tolder. Farisæeren stod frem og bad således for sig selv:

”Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker – svindlere, uretfærdige, horebukke – eller som denne tolder. Selv faster jeg to gange om ugen, og jeg betaler skat af *hele* min indkomst.”

Tolderen derimod, stod langt borte og ville ikke engang løfte sine øjne mod himlen, men slog sig for brystet og sagde:

”Gud, vær barmhjertig mod mig arme synder!”

Jeg siger jer: toldereren gik hjem som frikendt – den anden ikke. For enhver, der ophøjer sig selv, skal ydmyges – mens den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.”

⁹ Hun blev til en saltstøtte, fordi hun på trods af advarslene vendte sig om og så sig tilbage, mens de flygtede. Se 1. Mosebog kap. 13.

Børnene

116. Engang bar de nogle spædbørn hen til ham, for at han skulle røre ved dem, men da disciplene fik øje på dem, skældte de dem ud. Jesus kaldte dem imidlertid hen til sig: "Lad de små børn komme til mig," sagde han, "det må I ikke forbyde dem, for Guds rige er deres. Ja, jeg kan godt sige jer: den, der ikke tager imod Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det."

Om det evige liv

117. Der var engang et medlem af rådet, der spurgte ham: "Gode mester, hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?" "Hvorfor kalder du mig god?" spurgte Jesus ham, "ingen er god bortset fra Gud selv. Nå, men du kender budene: Du må ikke bedrive hor, du må ikke slå ihjel, du må ikke stjæle, du må ikke vidne falsk, du skal ære din far og din mor." "Alt sammen har jeg overholdt fra ungdommen af," sagde han. "Endnu én ting mangler du," svarede Jesus, da han havde hørt på ham, "sælg alt, hvad du ejer og giv pengene til de fattige. Så vil du have en skat i himlene. Og kom så med mig!" Men da han hørte det, blev han dybt bedrøvet, for han var overordentlig rig. Da Jesus så hans reaktion, sagde han: "Hvor er det svært for dem, der er rige, at komme ind i Guds rige. Det er nemmere for en kamel at komme igennem et nåleøje, end for en rig at komme ind i Guds rige." "Hvem kan så blive reddet?" spurgte tilhørerne. "Hvad der er umuligt for mennesker, er muligt for Gud," svarede han. "Hør, vi har forladt vort eget og har fulgtes med dig," sagde Petrus.

"Ja, jeg kan godt sige jer," sagde han til dem, "der er ingen, som har forladt hjem eller kone, brødre, forældre eller børn på grund af Guds rige, som ikke får det mange gange igen i denne tid – og i den kommende verden evigt liv."

Lidelsen forudsiges

118. På et tidspunkt tog han De Tolv til side og sagde til dem: "Hør her, nu tager vi op til Jerusalem, og alt, hvad der er blevet skrevet af profeterne om Gudsmennesket, skal blive fuldbyrdet. Han skal udleveres til de fremmede. Han skal spottes og hånes og spyttes på. De vil piske ham og dræbe ham, men på den tredje dag skal han genopstå." Dog fattede de intet af dette – det var sort tale for dem, og nej, de begreb intet af, hvad der blev sagt.

Den blinde ved Jeriko

119. Engang, da han nærmede sig Jeriko, sad der en blind mand ved siden af vejen og tiggede. Da han hørte flokken af mennesker drage forbi, spurgte han, hvad der var på færde. De fortalte ham så, at det var Jesus, nazoræeren, der kom forbi. Så råbte han: "Jesus, Davids søn, forbarm dig over mig!" De, der gik foran, skældte ham ud, så han kunne være stille, men han råbte bare endnu højere: "Davids søn! Forbarm dig over mig!" Så standsede Jesus op og befalede, at han skulle føres hen til ham. Da de havde bragt ham hen til ham, spurgte han ham: "Hvad vil du, at jeg skal gøre?" "At jeg må kunne se igen, Herre!" sagde han. "Så se!" sagde Jesus til ham, "det er din hengivenhed, der har reddet dig."

Straks kunne han se igen, og han gik med ham, mens han lovpriste Gud – ja, hele folket lovpriste Gud, da de så det.

Zakæus

120. Nu kom han ind igennem Jeriko. Se, dér var der var en mand, der hed Zakæus. Han var overtolder og en rig mand. Han var ivrig efter at se, hvem Jesus var, men han kunne ikke komme til på grund af folkemængden. Han var nemlig lille af vækst. Så løb han i forvejen og kravlede op i et morbærtræ, så han kunne se ham, for han ville komme den vej.

Da Jesus nu kom derhen, så han op og sagde til ham:

”Zakæus, skynd dig ned, for i dag bør jeg være gæst i *dit* hjem.”

Så skyndte han sig ned og tog imod ham med glæde.

Alle, der så det, skumlede og sagde:

”Han er taget ind som gæst hos en syndig mand.”

Zakæus derimod rejste sig op og sagde til Herren:

”Halvdelen af hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige, Herre, og hvis jeg har bedraget nogen for noget, giver jeg det firedobbelt igen.”

”I dag er befrielsen kommet til dette hjem,” sagde Jesus til ham, ”fordi også han er Abrahams søn. Gudsmennesket er jo kommet for at opsøge og befri det fortabte.”

De betroede miner¹⁰

121. Mens tilhørerne var forsamlede, fortsatte han med at fortælle en lignelse – dels fordi han var tæt på Jerusalem og dels fordi de mente, at Guds rige ville bryde frem inden længe:

”Der var en mand af fornem slægt,” sagde han, ”der tog til et fjernt land for at blive udråbt som konge og så vende tilbage igen. Forinden tilkaldte han ti af sine slaver, gav dem ti miner hver og sagde til dem:

”Dem skal I gøre godt med, indtil jeg kommer tilbage.”

Nu var det sådan, at hans medborgere hadede ham, så de sendte en delegation afsted, der meddelte:

”Vi ønsker ikke, at denne mand skal herske over os.”

Men efter at han var blevet udråbt til konge, vendte han tilbage og befalede, at de slaver, han havde givet penge, skulle tilkaldes, for at han kunne få at vide, hvad de havde fået ud af handlen.

Nu kom den første hen og sagde:

”Herre, din mine har skabt ti miner mere.”

”Det var godt, min gode slave,” sagde han til ham, ”fordi du var tro i det mindste, skal du have magt over ti byer.”

Så kom den anden frem og sagde:

”Din mine har skabt fem miner mere, Herre.”

”Så skal du få magt over fem byer,” sagde han til ham.

Nu kom der en anden, og han sagde:

”Se, her er din mine, Herre. Jeg har holdt den skjult i et tørklæde. Jeg frygtede dig nemlig, fordi du er en hård mand, der tager hvad der ikke er dit – høster, hvad du ikke såede.”

”Din onde slave,” sagde han til ham, ”jeg skal dømme dig på dine egne ord. Du vidste altså, at jeg er en hård mand, der tager, hvad der ikke er mit og høster, hvad jeg ikke såede? Men hvorfor satte du så ikke mine penge i banken, så jeg kunne have fået dem med renter, når jeg kom tilbage?”

Så sagde han til dem, der stod der:

¹⁰ Græsk møntenhed svarende til 100 drakmer. Se note 126.

"Tag minen fra ham og giv den til ham, der har de ti miner."

"Herre, han har ti miner," sagde de.

"Jeg siger jer: enhver, som har, han skal gives, men fra den, som ikke har, skal endog det, som han måtte have, tages bort. Og hent så lige mine fjender, som ikke ville have mig som deres konge, og hug dem ned her foran mig."

Indtog i Jerusalem

122. Da han var færdig med at fortælle, gik han i forvejen op mod Jerusalem. Da han nærmede sig Bethfage og Bethania ved det bjerg, som kaldes Olivenbjerget, sendte han to af disciplene afsted:

"Gå ind i den landsby derhenne," sagde han.

"Når I kommer ind, vil I finde et føl, der står bundet, og som intet menneske endnu har siddet på. Løs det og kom med det. Og hvis nogen spørger jer, hvorfor I løser føllet, skal I svare: Fordi Herren har brug for det."

De udsendte tog så af sted og fandt det, sådan som han havde fortalt dem. Da de løste føllet, sagde dets ejer det dem:

"Hvorfor løser I føllet?"

"Fordi Herren har brug for det," svarede de. Så førte de det hen til Jesus, og efter at have lagt deres kapper på føllet, satte de Jesus op på det. Som han red frem spredte de deres kapper på vejen.

Da han kom nærmere, begyndte hele flokken af disciple allerede på vej ned af Olivebjerget at juble og lovprise Gud med høj røst for alle de mægtige ting, de havde oplevet:

"Velsignet være kongen, som kommer i Herrens navn!" sang de, "fred i himlen og ære i det højeste!"

Nogle af farisæerne fra skaren sagde så til ham:

"Mester, få dog dine disciple til at holde op!"

"Jeg siger jer," svarede han, "om de end tier stille, vil stenene råbe."

123. Da han kom nærmere og så byen, græd han over den:

"Gid også du på denne dag vidste, hvad der tjener til din fred! Men nu er det skjult for dine øjne. For der skal komme dage over dig, hvor dine fjender vil opkaste en vold omkring dig, omringe dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de vil ikke efterlade sten på sten i dig, fordi du aldrig forstod, at tiden var kommet for Guds tilsyn med dig."

Så gik han ind i templet og begyndte at smide de handlende ud:

"Der står skrevet," sagde han til dem, "*mit hus skal være et bedehus*. Men I har gjort det til et tilflugtssted for røvere!"

Hver dag underviste han i templet. Men førstestæderne og teologerne gik efter at få ham slået ihjel. Det samme gjorde spidserne i folket. Dog kunne de ikke finde ud af hvordan, for hele folket hang ved ham og lyttede til, hvad han sagde.

Om Jesu myndighed

124. En dag, hvor han underviste folket i templet og forkyndte evangeliet, kom førstestæderne og teologerne hen til ham sammen med de ældste, og de spurgte ham:

"Fortæl os, med hvilket autoritet du gør dette. Hvem er det, der har givet dig denne myndighed?"

"Jeg vil også gerne spørge jer om en sag," svarede han dem, "fortæl mig: Johannes' dåb, kom den fra himlen eller fra mennesker?"

De drøftede sagen indbyrdes og sagde:

"Siger vi fra himlen, vil han spørge, hvorfor vi ikke troede på ham, men siger vi fra

mennesker, vil hele folket stene os, for de er overbevist om, at Johannes var en profet." Så de svarede, at de ikke vidste hvorfra den kom.

"Så vil jeg heller ikke fortælle jer, med hvilken myndighed jeg gør, hvad jeg gør," sagde Jesus til dem.

De onde vinbønder

125. Så gav han sig til at fortælle folket følgende lignelse:

"Der var en mand, der plantede en vingård og lejede den ud til vinbønder. Så rejste han udenlands i længere tid.

Da tiden kom, sendte han en slave til vinbønderne, så de kunne overdrage ham noget af vingårdens høst. Men vinbønderne sendte ham tomhændet bort efter at have gennembanket ham.

Manden blev ved og sendte endnu en slave, men også ham sendte de tomhændet bort efter at have gennembanket og krænket ham.

Manden fortsatte dog og sendte en tredje, men også ham sårede de og smed ud.

"Hvad skal jeg dog gøre? tænkte vingårdens herre. "Nåh jo, jeg sender min elskede søn. Ham vil de nok respektere."

Men da de fik øje på ham, gav vinbønderne sig til at drøfte indbyrdes:

"Det her er arvingen," sagde de, "lad os slå ham ihjel, så vingården kan blive vores."

Så smed de ham ud af vingården og slog ham ihjel.

Hvad vil vingårdens herre mon nu gøre med dem? Han vil komme og smadre disse vinbønder og forære vingården til andre."

Da de hørte det, sagde de:

"Det ske aldrig!"

"Hvad betyder så dette, som står skrevet," sagde han, mens han så på dem, "den sten, som bygherrerne forkastede, den er blevet

hovedhjørnesten? Enhver, som falder over den sten, vil blive kvæstet, men den, den falder på, ham vil den knuse til støv."

I det øjeblik forsøgte teologerne og førstepræsterne at lægge hånd på ham, men de var bange for folket. De forstod jo nok, at han fortalte denne lignelse imod dem.

Cæsars mønt

126. De holdt så øje med ham og sendte spioner, der foregav at være retfærdige, så de kunne fange ham i ord og således udlevere ham til øvrigheden og til guvernørens myndighed.

Nu spurgte de ham så:

"Mester, vi ved, at du taler og underviser korrekt og ikke ligger under for nogen, men lærer Guds vej på sandhedens grund. Er det tilladt os at betale skat til Cæsar – ja eller nej?"

Han gennemskuede imidlertid deres snedighed og sagde til dem:

"Vis mig en denar. Hvis billede og inskription er der på den?"

"Cæsars," sagde de.

"Så giv Cæsar tilbage, hvad der er Cæsars – og giv Gud, hvad der er Guds."

For øjnene af folket var de ude af stand til at fange ham i ord, så de undrede sig bare over hans svar og sagde ikke mere.

Om opstandelsen

127. Nu kom der så nogle saddukæere hen til ham. Det er dem, der går imod, at der findes en opstandelse, og de spørger ham så:

"Mester, Moses skrev til os, at hvis ens bror dør, mens han har en kone, men ingen børn, at så skal hans bror gifte sig med konen og skaffe sin bror afkom.¹¹ Nu var der syv brødre. Den første tog sig en kone, men døde

¹¹ Egentlig: oprejse sæd.

barnløs. Både den anden og den tredje gittede sig med hende – ja, alle syv døde uden at få børn. Til sidst døde også konen. Hvem af dem vil hun nu være kone for i opstandelsen? Alle syv har jo været gift med hende. "Børn af denne tid gifter sig og bortgiftes," sagde han til dem, "men de, som anses for værdige til den kommende tidsalder og til opstandelsen fra de døde, de hverken gifter sig eller bortgiftes, så lidt som de er i stand til at dø. For de er som engle – ja, de er *Guds* børn – børn af opstandelsen. Men at de døde bliver oprejst, viste Moses allerede ved tornebusken,¹² når han kalder Herren for Abrahams, Isaks og Jakobs Gud. Gud er ikke Gud for de døde, men for de levende. Alle lever jo for ham." "Vel talt, mester!" svarede nogle af teologerne. De turde nemlig ikke længere spørge ham om noget.

Om teologerne

128. Til gengæld spurgte han dem: "Hvordan kan de påstå, at Messias er Davids søn? Selv siger David jo i Salmernes Bog: *Gud sagde til min Herre: Sæt dig ved min højre hånd, indtil jeg stiller dine fjender som en fodskammel for dine fødder*. David kalder ham altså Herre. Hvordan kan han så være hans søn? Mens hele folket lyttede, sagde han til disciplene: "Vogt jer for teologerne, der gerne går omkring i lange kjoler, og som holder af at blive hilst på torvene og nyder de øverste pladser ved måltiderne. De opæder enkers hjem, mens de beder længe for et syns skyld. De vil få en endnu hårdere dom!"

129. Da han så op, lagde han mærke til de rige, der lagde deres gaver i skatkammeret. Så fik han øje på en fattig enke, der lagde to lepta¹³ i.

"Jeg kan godt fortælle jer," sagde han, "at den der enke lagde mere i end alle de andre. For de gav alle ud af deres overflod, mens hun gav af sin fattigdom – alt, hvad hun ejede.

Om de sidste tider

130. Da nogle talte om templet, hvordan det var smykket med smukke sten og tempelgaver, sagde han: "Med hensyn til det, I beundrer, så skal der komme dage, hvor sten ikke vil ligge på sten – alt vil være brudt ned." "Hvornår vil dette ske, Mester?" spurgte de, "og hvad er tegnet på, at det skal til at ske?" "Pas på, I ikke bliver forført," sagde han, "for mange skal komme i mit navn og sige: Det er mig! eller: Tiden er nær! Dem skal I ikke følge. Når I hører om krig og oprør, så bliv ikke forskrækkede. Det er nødvendigt, at den slags sker først. Men det er ikke enden. Folk skal rejse sig mod folk," sagde han så til dem, "kongerige mod kongerige. Der vil komme store jordskælv, hungersnød og pest mange steder. Frygtelige ting skal ske og store tegn fra himlen. Men før alt dette vil de lægge hånd på jer – de vil forfølge jer og udlevere jer til synagoger og fængsler og føre jer frem for konger og guvernører på grund af mit navn. Det vil ende som et vidnesbyrd for jer. Læg jer derfor på sinde ikke at tænke over på forhånd, hvordan I skal forsvare jer, for jeg vil give jer mund og mæle og visdom, som alle de, der går imod jer, hverken kan modstå eller modsige. I vil blive udleveret selv af forældre, brødre, slægtninge og venner, og nogle af jer vil de slå ihjel – ja, I vil blive afskyet af alle på grund af mit navn – og ikke et hår på jeres hoved skal gå tabt. Gennem jeres udholdenhed, skal I vinde livet.

¹² Se 2. Mosebog kap. 3.

¹³ Se note 75

131. Når I ser Jerusalem omringet og belejret, så ved I, at hendes ødelæggelse er nær. Så skal de, som er i Judæa flygte op i bjergene, og de, som befinder sig midt i byen, skal se at komme ud. De, som er på landet, skal ikke tage ind i byen. For det er hævnens tid, hvor alt, hvad der er skrevet, skal opfyldes.

Arme de, der venter sig, og som giver bryst i de dage, for der vil komme stor elendighed over jorden og vrede mod dette folk. Ja, de skal falde for sværdet og blive ført som fanger til de fremmede folk, og hele Jerusalem vil blive trampet ned af de fremmede, indtil de fremmedes tid er omme.

Og der skal ske tegn i sol og måne og stjerner, og på jorden skal folkene ængstes i fortvivelse over havets brølen og bølgenes rasen. Mennesker skal falde om af frygt og bange anelser om det, der kommer over jorden, for himlens kræfter skal rystes.

Og så – ja, da skal de se Gudsmennesket komme i skyen med kraft og stor guddomsglans. Men når dette begynder at ske, da skal I se op og løfte jeres hoveder, for jeres forløsning nærmer sig.”

Så fortalte han dem en lignelse:

”Betragt figentræet – ja, alle træerne. Så snart I ser, de springer ud, ved I, at sommeren allerede er nær. På samme måde når I ser dette ske, så ved I, at Guds rige er nær. Ja, jeg kan fortælle jer, at denne generation ikke vil være borte, før alt dette sker. Himlen og jorden skal forgå, men min fortælling vil aldrig forgå!

Vær opmærksomme, så jeres hjerter ikke tynge af tømmermænd og fuldskab eller hverdagens bekymringer, så Dagen ikke pludselig kommer over jer som en fælde. For den *kommer* over alle, som bor over hele jorden.

Våg hele tiden og bed om, at I må få styrke til at undfly alt, hvad der skal ske og til at stå fast overfor Gudsmennesket.”

132. Jesus var i templet om dagen, hvor han underviste, men om natten gik han ud. Natten tilbragte han på det bjerg, der hedder Olivenbjerget. Tidligt hver morgen kom hele folket til ham i templet for at høre ham.

Judas' forræderi

Festen for de usyrede brød – den som kaldes Påske – nærmede sig. Førstepræsterne og teologerne søgte at få ham slået ihjel, for de frygtede for, hvad folket kunne finde på. Så gik Satan ind i Judas, som kaldes Iskariot, og som regnedes blandt De Tolv. Han gik hen og talte med førstepræsterne og lederne af tempelvagten om, hvordan han kunne udlevere ham til dem. Det blev de glade for, og de blev enige om at han skulle have penge for det. Det indvilligede han i og begyndte at søge efter en lejlighed til at udlevere ham til dem uden opløb.

Påskemåltidet

133. Så oprandt dagen for de usyrede brød – den dag, hvor påskelammet skulle ofres. Jesus sendte Petrus og Johannes afsted med besked om, at de skulle gå hen og tilberede påskelammet til dem, så de kunne spise det. ”Hvor vil du have, at vi skal tilberede det?” spurgte de.

”Hør her,” sagde han til dem, ”når I kommer ind i byen, møder I en mand, der bærer en krukke vand. Følg efter ham ind i det hus, hvor han går ind. Så skal I sige til husets herre:

”Mesteren spørger dig: Hvor er det værelse, hvor jeg kan spise påskelammet sammen med mine disciple?”

Så vil han vise jer op til et stort rum, hvor der er dækket op. Der skal I tilberede det.”

Så gik de bort og fandt det, således som han havde sagt til dem. Derpå tilberedte de påskelammet.

134. Da timen kom, lagde han sig til bords sammen med apostlene og han sagde til dem:

"Hvor har jeg længtes efter at spise dette påskelam sammen med jer, før jeg skal lide. Jeg kan fortælle jer, at jeg aldrig mere skal spise af det, før det bliver fuldendt i Guds rige."

Så tog han et bæger, takkede og sagde:

"Tag dette og del det mellem jer, for jeg siger jer: fra nu af skal jeg aldrig mere drikke af vinnens frugt, før Guds rige kommer."

Og han tog et brød, takkede, brød det, gav dem det og sagde:

"Dette er mit legeme, som gives hen for jeres skyld. Spis det til minde om mig."

På samme måde tog han bægeret efter måltidet og sagde:

"Dette bæger er den nye pagt i mit blod, som spildes for jeres skyld.

Men se! Den hånd, som skal udlevere mig, er sammen med min egen på bordet. Ja, Guds-mennesket går bort, sådan som det er bestemt, men arme det menneske, der udleverer ham."

Så begyndte de at udspørge hinanden om, hvem af dem det dog kunne være, som skulle gøre sådan noget.

135. Det kom også til diskussion imellem dem om, hvem af dem, der skulle anses for størst. Men han sagde til dem:

"Folkenes konger hersker over deres undersåtter, og de, der udøver myndighed over dem, kaldes velgørere. Sådan skal det ikke være blandt jer. Nej, den største iblandt jer, lad ham være som den yngste og lederen som den, der tjener. Hvem er størst? Den, der ligger til bords eller den, der tjener? Er det ikke den, der ligger til bords? Men jeg er midt iblandt jer som én, der tjener. I har til

gengæld holdt fast ved mig i mine trængsler, og ligesom min far har tildelt mig riget, tilde-ler jeg jer, at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige og sidde på troner og dømme Israels tolv stammer.

Simon, Simon! Hør her, Satan krævede, at I alle skulle sigtes som hvede, men jeg bad for dig, at din hengivenhed ikke skulle svigte. Og du! når du er kommet til dig selv, så styrk dine brødre!"

"Herre!" sagde han til ham, "sammen med dig er jeg rede til at gå i fængsel – ja, i døden!"

"Jeg kan fortælle dig, Petrus:" sagde han, "hanen galer ikke i dag, før du har benægtet tre gange, at du kender mig."

Han sagde også til dem:

"Dengang jeg udsendte jer uden pung og taske og sandaler, manglede I da noget?"

"Intet," svarede de.

"Men nu," sagde han, "nu skal den, der har en pung, tage den med sig – på samme måde med en taske. Og den, som intet har, bør sælge sin kappe og købe sig et sværd. For jeg siger jer: Det, som er skrevet, skal gennemføres på mig: *Han blev regnet blandt de lovløse.* Også for mit vedkommende går det mod enden."

"Se, Herre!" sagde de, "her er to sværd."

"Det er tilstrækkeligt," sagde han til dem.

Tilfangetagelse

137. Da han var kommet ud, gik han som sædvanligt til Olivenbjerget fulgt af disciplene. Da de kom hen til stedet, sagde han til dem:

"Bed om, at I ikke falder i fristelse."

Selv trak han sig tilbage fra dem omkring et stenkast, faldt på knæ og bad:

"Far, hvis du vil, så lad dette bæger gå forbi mig – dog, ske ikke min vilje, men din!"

Nu viste en engel fra himlen sig for ham og styrkede ham, for han kom i dødsangst og bad heftigere, så han sved blev som tyktflydende bloddråber, der faldt til jorden.

Da han rejste sig fra bønnen og kom hen til disciplene, opdagede han, at de lå og sov af ren og skær bedrøvelse.

"Hvorfor sover I?" spurgte han dem, "rejs jer og bed om, at I ikke må falde i fristelse!"

Mens han endnu talte, se så kommer der en flok gående hen imod dem, og forrest gik han, der kaldes Judas, en af De Tolv. Da han nærmede sig Jesus for at kysse ham, sagde Jesus til ham:

"Judas dog! Forråder du Gudsmennesket med et kys?"

Da de, der var sammen med Jesus, så, hvad der var ved at ske, spurgte de:

"Skal vi gribe til sværd, Herre?"

Så huggede en af dem til førsteprestens slave og huggede hans højre øre af.

"Lad det være nok" svarede Jesus, og han rørte ved øret og helbredte ham. Så sagde han til dem, der var kommet ud efter ham – førstepresterne, lederne af tempelvagten og de ældste:

"I er draget ud med sværd og køller som om vi var røvere. Hver dag stod jeg sammen med jer i templet, uden at I lagde hånd på mig. Men dette er jeres øjeblik, hvor mørket har magten."

Så arresterede de ham og førte ham bort. De bragte ham ind i førsteprestens hus.

Fornægtelse

Imidlertid fulgte Petrus efter på afstand, og da de havde tændt et bål midt i gården og sat sig ved det, satte Petrus sig midt imellem dem.

139. Nu var der en pige, der fik øje på ham, mens han sad i lyset. Hun stirrede på ham og sagde:

"Han her var også sammen med ham."

Men han benægtede og sagde:

Jeg kender ham ikke, kvindemenneske!"

Kort efter var der en anden, der fik øje på ham og sagde:

"Du er da også én af dem."

"Vel er jeg ej, menneske!" sagde Petrus.

Omkring en time senere var der en anden, der insisterede og sagde:

"Det er rigtigt nok! Han her var også med ham. Han er jo galilæer."

"Jeg aner ikke, hvad du taler om, menneske," sagde Petrus.

I samme øjeblik, mens han endnu talte, galede hanen. Og Herren vendte sig om og så på Petrus, så han blev mindet om Herrens ord, dengang han sagde til ham:

"Før hanen galer i dag, vil du fornægte mig tre gange."

Så gik han udenfor og græd som pisket.

For rådet

De mænd, som holdt Jesus fanget, gjorde nar ad ham og slog ham. Efter at have tilhyllet ham, sagde de:

"Profeter så! Hvem var det, der gjorde nar ad dig?"

Mange andre forhønelser rettede de imod ham.

140. Om morgenen samledes folkets ældsteråd sammen med førstepresterne og teologerne. De førte ham frem for synedriet og sagde:

"Hvis du er Messias, så sig os det!"

"Om jeg så siger det, vil I alligevel ikke tro på det," sagde han til dem, "Og hvis jeg spørger, vil I heller ikke svare. Men fra nu af vil Gudsmennesket sidde ved Guds krafts højre hånd."

"Du er altså Guds søn!?" sagde de alle sammen.

"I har selv sagt, at det er jeg," sagde han til dem.

"Hvad skal vi med flere vidnesbyrd?" sagde de. "Vi har jo selv hørt det af hans egen mund!"

Så rejste de sig alle sammen og forte ham hen til Pilatus.

For Pilatus

141. Nu begyndte de at anklage Jesus:

"Denne mand har vi grebet i at forføre vort folk og i at ville forhindre os i at betale skat til Cæsar. Han har også sagt om sig selv, at han er Messias konge."

"Er du judæernes konge?" spurgte Pilatus ham.

"Det siger du," svarede han ham.

"Jeg finder ingen skyld hos dette menneske," sagde Pilatus så henvendt til førstepresterne og skarerne.

Men de råbte op og sagde:

"Han ophidser folket med sin undervisning i hele Judæa lige fra Galilæa og hertil."

Da Pilatus hørte det, spurgte han, om manden var galilæer, og da han havde fået bekræftet, at han stammede fra Herodes' myndighedsområde, sendte han ham hen til Herodes, som også var i Jerusalem i de dage.

142. Da Herodes så Jesus, blev han overmåde glad, for gennem længere tid ville han gerne møde ham, fordi han havde hørt om ham, og han håbede at se ham udføre et mirakel. Han stillede ham derfor en mængde spørgsmål, men Jesus svarede ham ikke et ord.

Til gengæld fremførte førstepresterne og teologerne voldsomme anklager mod ham, så da Herodes sammen med sine soldater havde hånet ham og gjort nar ad ham, iførte de ham en skinnende hvid kappe og sendte ham tilbage til Pilatus.

Den dag blev Herodes og Pilatus gode venner. Tidligere lå de nemlig i fjendskab med hinanden.

143. Nu sammenkaldte Pilatus førstepresterne og rådsmedlemmerne og folket og sagde til dem:

"I har ført dette menneske til mig som én, der forfører folket, men hør her, efter at have vurderet ham indgående i jeres påhør, har jeg ikke fundet nogen skyld hos dette menneske med hensyn til det, I anklager ham for. Det samme mener Herodes, som har sendt ham tilbage til os, så hør nu efter: han har intet gjort, som fortjener dødsstraf! Nu vil jeg give ham en reprimande og løslade ham." (Han var jo nødt til at løslade dem én, fordi det var højtid). Imidlertid råbte de alle sammen: "Væk med ham – løslad os hellere Barabbas!" Barabbas var blevet kastet i fængsel på grund af et oprør, der havde været i byen og på grund af mord.

144. Atter en gang tilkaldte Pilatus dem, fordi han ønskede at løslade Jesus, men de råbte op og skreg:

"Korsfæst! Korsfæst ham!"

"Hvad ondt har han dog gjort?" sagde han til dem for tredje gang, "intet har jeg fundet hos ham, der gjorde ham skyldig til døden. Så nu giver jeg ham altså en reprimande og løslader ham."

Så begyndte de med høje råb at kræve af ham, at Jesus blev korsfæstet, og deres råb fik efterhånden overtaget, så Pilatus til sidst besluttede, at deres krav skulle opfyldes. Han løslod ham, der var kastet i fængsel for oprør og mord, sådan som de forlangte, og Jesus udleverede han, så de kunne gøre med ham, som de ville.

Henrettelsen

145. Da de var ved at føre ham bort, greb de Simon, en mand fra Kyrene, der kom ude fra

marken. Ham tvang de til at bære korset bagved Jesus.

Der var en stor del af folket, der fulgte efter ham – bl.a. kvinder, der slog sig selv og sang klagesange over ham. Men Jesus vendte sig om mod dem og sagde:

”Græd ikke over mig, Jerusalems døtre – nej, græd over jer selv og over jeres børn. For hør her: der kommer dage, hvor de skal sige: Velsignet være de ufrugtbare – de moderliv, som ikke fødte og de bryster, som ikke gav mælk. Da skal de sige til bjergene: Styr ned over os! Til højene: Begrav os! For gør de sådan her ved det saftige træ, hvad vil der da ske med det visne?”

146. De førte også andre – det var to forbrydere – ud sammen med ham for at blive henrettet, og da de kom til det sted, der kaldes *Kranios*, korsfæstede de ham dér sammen med forbryderne, den ene til højre og den anden til venstre for ham. Hans tøj fordelte de mellem sig ved at kaste lod om det.

Folket stod og så på, og nogle rådsmedlemmer spottede ham:

”Andre har han befriet,” sagde de, ”lad ham nu befri sig selv, hvis han virkelig er Guds Messias, den udvalgte selv.”

Også soldaterne gjorde nar ad ham. De kom hen til ham med noget sur vin og sagde:

”Hvis du virkelig er judæernes konge, så befri dig selv.”

Der var jo opsat en indskrift over ham:

DETTE ER JUDÆERNES KONGE.

147. En af de korsfæstede forbrydere spottede ham:

”Er du ikke Messias?” sagde han, ”så befri dig selv og os med.”

”Frygter du slet ikke Gud?” svarede den anden ham irettesættende. ”Du er dog under den samme dom, og vi er det med rette, for vi får, hvad vi har fortjent for det, vi har gjort.”

”Jesus!” sagde han så, ”hus mig, når du kommer til dit rige.”

”Jeg kan godt sige dig:” sagde han til ham, ”i dag skal du være sammen med mig i Paradis.”

148. Det var allerede hen ved middagstid, da der kom mørke over hele jorden indtil ved tretiden, fordi solen formørkedes. Ydermere flængedes forhænget, der hang i templet, midt igennem. Da råbte Jesus med høj røst: ”Far, i dine hænder betror jeg min ånd.”

Da han havde sagt dette, udåndede han.

Da centurionen så, hvad der skete, lovpriiste han Gud og sagde:

”Dette menneske var virkelig retfærdig.”

Alle skarerne, der var stimlet sammen til dette skue, slog sig for brystet og vendte hjem, da de så, hvad der skete. Alle hans bekendte havde imidlertid stillet sig på afstand for at se på, sammen med de kvinder, der havde fulgt ham fra Galilæa.

Begravelsen

149. Se, nu var der en mand, der hed Josef. Han var medlem af rådet og en god og retskaffen mand, der ikke var enig i rådets beslutning og deres handlinger. Han var fra Arimathæa, en af jødernes byer, og han forventede Guds rige. Han gik hen til Pilatus og bad om Jesu legeme, og da han havde taget det ned, svøbte han ham i fint linned og lagde ham ind i en gravhule, udhugget i klippen, hvor der aldrig havde ligget nogen før. Det var forberedelsesdag. Sabbatten stundede til.

Kvinderne, som havde fulgtes med ham fra Galilæa, så gravhulen og hvordan hans legeme blev lagt ind. Da de var vendt tilbage, tilberedte de vellugtende olier og myrra, men på sabbatten holdt de sig i ro ifølge buddet.

Jesu opstandelse

150. Til gengæld kom de meget tidligt ud til gravhulen på den første dag i ugen med de vellugtende olier, de havde tilberedt. De opdagede, at stenen var væltet fra gravhulen, og da de gik ind, kunne de ikke finde vor Herre Jesu legeme. Mens de var i vildrede om det hele, stod der pludselig to mænd hos dem i lysende tøj. De blev bange og bøjede deres ansigter mod jorden.

"Hvorfor søger I den levende blandt de døde," sagde de til dem, "han er ikke her, han er blevet oprejst. Husk, hvordan han talte til jer, mens I endnu var i Galilæa - om at Gudsmennesket skulle udleveres i syndige menneskehænder og korsfæstes, men på den tredje dag skulle han opstå."

Så kom de i tanke om, hvad han havde sagt, og de vendte tilbage fra graven og fortalte det hele til De elleve og til alle de andre. Det var Maria Magdalene og Johanna og Maria, Jakobs mor og de andre, der var sammen med dem, der fortalte dette til apostlene, men deres fortælling forekom dem at være det rene vrøvl, og de troede ikke på dem.

Men Petrus rejste sig alligevel og løb hen til gravhulen, og da han bøjede sig ind, så han kun linnedet ligge for sig selv. Så gik han hjem, mens han undrede sig over, hvad der mon var sket.

På vej til Emmaus

151. Se, to af dem var samme dag på vej til en landsby, der lå en halv snes kilometer¹⁴ fra Jerusalem. Dens navn var Emmaus. De drøftede med hinanden alt det, der var sket, og mens de diskuterede, kom Jesus pludselig hen til dem og slog følge med dem. Dog var deres øjne tillukkede, så de ikke genkendte ham.

"Hvad er det, I går og snakker med hinanden om?" spurgte han dem. De stoppede op med dystre miner, og en af dem, som hed Kleopas sagde til ham:

"Er du den eneste i Jerusalem, der ikke ved, hvad der er sket i byen i disse dage?"

"Hvad da?" sagde han.

"Det med Jesus nazareneren," sagde de, "en profet, der var stærk i tale og handling både overfor Gud og overfor hele folket - hvordan vore førsteprester og rådsmedlemmer udleverede ham til at blive dødsdømt og korsfæstede ham. Vi håbede jo, at det var ham, der skulle befri Israel. Nå, men oven i alt dette er dette den tredje dag efter at det skete, og nu har nogle af vore kvinder bragt os helt ud af fatning, for de var tidligt i morges taget hen til gravhulen, men de fandt ikke hans legeme, og så kom de og fortalte, at de i et syn havde set engle, som sagde, at han lever. Nogle af dem, der var sammen med os løb så hen til gravhulen og fandt det, ganske som kvinderne havde fortalt. Men ham selv så de ikke."

"Åh, hvor er I dog tåbelige og sendrægtige i jeres hjerter til at fæste lid til det, som profeterne har sagt," sagde han til dem. "Skulle Messias virkelig ikke lide og indgå til sin guddomsglans?"

Så gik han ud fra Moses og alle profeterne og udlagde for dem det, som handlede om ham selv i alle skrifterne.

Da de nærmede sig den landsby, de var på vej til, lod han som om, han ville gå videre, men de nødte ham og sagde:

"Bliv dog hos os, for det går mod aften - dagen hælder allerede."

Det var så, da han havde lagt sig til bords med dem - da han tog brødet, velsignede det, brød det og gav dem det, at deres øjne

¹⁴ Egentlig: 60 stadier.

åbnedes, så de genkendte ham. Og da blev han usynlig for dem. Men de sagde til hinanden:

”Brændte ikke vore hjerter i os, dengang han talte til os på vejen og åbnede skrifterne for os?”

Syn for sagn og himmelfart

151. Så brød de op med det samme og vendte tilbage til Jerusalem. De fandt De Elleve og de andre forsamlede og fik at vide, at Herren virkelig var oprejst og var blevet set af Simon. Selv beskrev de nøje, hvad der var sket på vejen, og hvordan de genkendte ham, da han brød brødet.

Endnu mens de talte, stod Jesus selv midt iblandt dem.

”Fred være med jer!” sagde han.

De blev rystende bange og mente, de så en ånd.

”Hvorfor er I rystede?” sagde han, ”hvorfor opstår der tvivl i jeres hjerter? Se mine hænder og fødder. Det *er* virkelig mig! Rør ved mig, så kan I se, at en ånd ikke har kød og knogler, sådan som jeg har. ”

Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og fødder. Men da de endnu ikke kunne hengive sig til glæden, men blot stod og måbede, sagde han til dem:

”Har I noget spiseligt her?”

Så gav de ham noget stegt fisk, og det tog han og spiste for øjnene af dem. Så sagde han til dem:

”Som jeg fortalte jer, mens jeg endnu var sammen med jer, så skal alt, hvad der er skrevet om mig i Moseloven og profeterne og i salmerne opfyldes.”

Derpå åbnede han deres sind, så de kunne forstå skrifterne, og han sagde til dem:

”Således står der skrevet: Messias skal lide og opstå af døde på den tredje dag. I hans navn skal der forkyndes omvendelse til syndernes

forladelse for alle folk med udgangspunkt i Jerusalem. I skal være vidner om dette. Og hør her, jeg sender det, som min far lovede, over jer. Men I skal blive i byen, indtil I bliver iført kraft fra det høje.”

Så tog han dem med udenfor – til Bethania – hvor han løftede hænderne og velsignede dem – og mens han velsignede dem, skiltes han fra dem og blev båret op til himlen.

Efter at de havde kysset ham farvel, vendte de tilbage til Jerusalem med stor glæde. Hele tiden holdt de sig i templet, hvor de lovpriste Gud.